CONTRA TEMPO: παραλλαγές σε μια πεταλούδα κι αρκετά φέιγ βολάν

της Τέσης Λαζαράτου*

«Βαρύς ο κόσμος να τον ζήσεις,

όμως για λίγη περηφάνια το άξιζε.»

Όταν έγραφε ο Ελύτης αυτούς τους στίχους, σίγουρα δεν είχε στο μυαλό του ότι λίγες δεκαετίες μετά θα ήταν τόσο παρωχημένοι…

Μεσούσης της λαίλαπας των εξοντωτικά απολίτιστων πολιτιστικών –κι όχι μόνο– αποκαλύψεων, στην καρδιά της υγειονομικής κρίση που μαίνεται και της πολιτικής εκμετάλλευσης της που λυσσομανά, αποκλεισμένοι στον ανέγγιχτο κόσμο της κατ’ οίκον ιδιώτευσης, μήπως να βρούμε το χρόνο να σκεφτούμε τις λέξεις που χάνονται;

Περηφάνεια, τιμή, αντίσταση, σύγκρουση, ανάληψη ευθύνης, πάθος για τη λευτεριά, κι άλλες ομοούσιες «παλιάς κοπής», παρηκμασμένες έννοιες, ηχητικά κελύφη άδεια από νόημα ένεκα λεηλασίας, κινδυνεύουν να βρεθούν καθ’ οδόν για το μουσείο της κοινωνικής μας ιστορίας. Εκθέματα επιτύμβια για τις επερχόμενες γενεές, καρφωμένα εφιαλτικά σε ταφόπλακες κάθε γλωσσικού σημαίνοντος μάς προετοιμάζουν, δια της απουσίας τους, στην κατεύθυνση του αφανισμού του συμβολικού πεδίου.

Και εμείς βαθιά ανυπόληπτοι έναντι του ιδίου του βλέμματός μας, αφού τελικά «ανέκφραστοι» παραχωρούμαστε στην ψυχική ερήμωση. Ούτε καν συμπτώματα ψυχικής τάξης δεν εμφανίζουμε πια οι άνθρωποι γιατί κι αυτό απαιτεί μια κάποια ψυχική δραστηριότητα που δεν μας βρίσκεται πλέον διαθέσιμη. Έτσι κάπως θα μετατραπούμε βορά στα αυτοάνοσα, ή υποψήφια θύματα στην επερχόμενη νέα πανδημία! Ανύποπτοι για τη μόλυνση που μας

έχει κατατροπώσει ήδη από πάντα, χωρίς έστω μία ελπίδα αντιδότησης στο δηλητήριο της εκμετάλλευσης ανθρώπου από άνθρωπο, κωφεύουμε ακόμα και στις λέξεις μας που χάθηκαν. Παραδομένοι καταστατικά στην πιο γλυκιά μέθη της κατανάλωσης διεκπεραιώσεων και συμπεριφορών που κρύβει εκείνος ο απεγνωσμένος που δεν θα εξεγερθεί ποτέ. Εφιαλτικό τοπίο ενός μελλοντικού κολαστήριου ή ένας άλλος εμφύλιος στο καιρό της ιικής δυστοπίας;

«Βαρύς ο κόσμος να τον ζήσεις,

όμως για λίγη περηφάνια το άξιζε.»

Όταν έγραφε ο Ελύτης αυτούς τους στίχους σίγουρα δεν είχε στο μυαλό του, ότι λίγες δεκαετίες μετά θα ήταν τόσο επίκαιροι. Πολλώ δε μάλλον, ότι θα χρειαζόταν μια απεργία πείνας, για να συναντήσουν εκ νέου αυτές οι παρωχημένες λέξεις τα πάντα επίκαιρα διακυβεύματά τους…

Γιατί οι λέξεις έχουν συντριβεί, αφού δεν μπόρεσαν να πουν για την «νόμιμη» αξίωση του κράτους πάνω στο μονοπώλιο της βίας. Και εκεί στη δίκαιη άρση της, όταν κι όπου οι σημασίες επανίστανται, το contra tempo! Σαν τη μουσική άρση που επισημαίνει – ενίσταται κι ανατρέπει ό,τι προηγήθηκε στη μουσική θέση, όχι ενάντια στο χρόνο αλλά από την άλλη του μεριά. Δια της αλλαγής του χρόνου –ένα τρικ επωφελούς διαιρετότητας παρότι ο χρόνος είναι τελικά αδιαίρετος– οδηγείται στο διφορούμενο του λόγου, ό,τι εμμένει οιονεί διαλείπον ως ιδεολογία. Το contra tempo μας εισάγει στο απροσδόκητο μη αναμενόμενο με ακριβώς τον αντίστροφο τρόπο από ό,τι η επιδημιολογία, στο προδοκώμενο μη αναμενόμενο.

Κοντολογίς σήμερα ίσως να αποδεικνύεται πως ο κορωνοϊός μπορεί να μας πει για την επίπτωση που έχει ο ένας στον άλλο. Να μας ξυπνήσει από το λήθαργο μιας υπνωτισμένης καθημερινότητας, να μας καταστήσει ενήμερους για την ξεχασμένη έννοια της αμοιβαιότητας και να καταδείξει την ανήκεστο βλάβη μιας τάχα-μου-θετικής-σκέψης που «άνθισε» στα χρόνια του

νεοφιλελευθερισμού. Για το πώς δηλαδή ο επαπειλούμενος θάνατος ενός απεργού πείνας είναι μια θύελλα τοξικής σκόνης που αν συμβεί, θα την εισπνεύσουμε όλοι. Κι αν τον αποτρέψουμε, αν με εκείνη την μαγική τηλεκίνηση της ύλης, μοναδική επίτευξη του θαυμαστού σύμπαντος της αλληλεγγύης, καταφέρουμε να συνδέσουμε πάλι τον ορό στη φλέβα του Δ. Κουφοντίνα, τότε οι λέξεις θα εμψυχωθούν σαν πεταλούδες κι οι ψυχές μας θα επαναοικειοποιηθούν ήχους, σημασίες και, ναι, την ελευθερία του πετάγματος!

Περηφάνεια, όπως το βλέμμα της καθηγήτριας στο ΑΠΘ, όταν το σώμα της γινόταν ασπίδα στον παρολίγο διαμελισμένο φοιτητή.

Τιμή, όπως εκείνοι που χάσανε βίαια την παιδικότητά τους και τώρα αποπειρώνται να γυρίσουνε πίσω για να την τιμήσουν.

Αντίσταση, όπως εκείνοι που για πέμπτη Παρασκευή τρώνε ξύλο δεχόμενοι απρόκλητες και συνεχόμενες επιθέσεις από τα εντεταλμένα όργανα της καταστολής, κατ' ευφημισμόν «δυνάμεις ασφαλείας».

Σύγκρουση, όπως ο καθηγητής που διαχωρίζει τη θέση του από τη σύγκλητο, για την παραχώρηση της παιδείας στο υπουργείο δημόσιας τάξης.

Ανάληψη ευθύνης όπως στην «επίθεση» με τρικάκια υπέρ του Κουφοντίνα στο σπίτι της Προέδρου της Δημοκρατίας – έτσι ονομάστηκε η ρίψη φείγ βολάν.

Πάθος για την λευτεριά όπως 47η μέρα απεργία πείνας του πολιτικού κρατούμενου Δημήτρη Κουφοντίνα, ενός λεύτερου ανθρώπου παρότι φυλακισμένου, που με την απεργία του επιμένει να εγγράφει με όρους συμβολικής νομιμότητας ό,τι η αστική νομιμότητα παράτυπα αποκλείει.

«Ο Άλλος δεν είναι θεμέλιο αρχών και ηθικών, δεν είναι η ύψιστη απόδειξη της ύπαρξης του α πριόρι-Εγώ, είναι ασύνδετος, ασυσχέτιστος και απόλυτα απροσδιόριστος, μέχρι να επικρατήσει ως ο μόνος πραγματικός καθορισμός» λέει η λεβινασική

παρακαταθήκη. Αλλά εσείς οι άλλοι που σκέφτεστε αλλιώς τον άλλον, εξουσιολάγνοι, διαστροφικοί και άρχοντες, όσοι κι όσες αφήνετε να βασανίζεται ένας άνθρωπος μέχρι την εσχατιά της εξόντωσης, και σεις όσοι σας αρέσει να τον ταπεινώνετε… παραληρητικά παντοδύναμοι, κανείς δεν θα βρεθεί να σας σκεφτεί, διαβάζοντας αυτόν το στίχο του Ελύτη.

Ούτε οι σκιές σας.

* Η Τέση Λαζαράτου είναι ψυχοθεραπεύτρια.

Pablo Hasel: Στη φυλακή για το πολιτικοποιημένο ραπ

της Μαριλένας Ευσταθιάδου

Στις 28 Ιανουαρίου το Εθνικό Ανώτατο Δικαστικό Ίδρυμα της Ισπανίας (Audiencia Nacional), εξέδωσε απόφαση βάσει της οποίας ο Pau Rivadulla, γνωστός ως Pablo Hasel, πρέπει να παραδοθεί στις αρχές μέχρι τις 12 Φεβρουαρίου για να φυλακιστεί. Ο Pablo Hasel είναι ράπερ με ενεργό πολιτική δράση. Δεν είναι η πρώτη φορά που οδηγείται στο δικαστήριο. Το 2015 καταδικάστηκε από το Ανώτατο Δικαστήριο σε 2 χρόνια φυλάκιση με την κατηγορία *ότι εγκωμιάζει την τρομοκρατία*. Το Σεπτέμβρη του 2018 καταδικάστηκε σε 9 μήνες και μια ημέρα, ενώ του επιβλήθηκε πρόστιμο της τάξεως των 30.000 ευρώ. Η καταδίκη του αφορά πάλι στον "εγκωμιασμό" της τρομοκρατίας, καθώς και σε εξύβριση και συκοφαντία της Μοναρχίας και των δυνάμεων ασφαλείας του Κράτους. Η έφεση που κατέθεσε ο Pablo Hasel απορρίφθηκε και στις επόμενες μέρες θα οδηγηθεί στη φυλακή.

Χιλιάδες διαδηλωτές κατεβαίνουν στο δρόμο ως ένδειξη διαμαρτυρίας για την καταδικαστική απόφαση με συνθήματα όπως:

“Εσείς, φασίστες, είστε οι τρομοκράτες”, “Ο Pablo Hasel θα φυλακιστεί επειδή καταγγέλλει αδικίες κι επειδή είναι κομμουνιστής”, “Ο Pablo Hasel εξέφρασε αυτό που η πλειοψηφία σκέφτεται. Αν φυλακίσουν αυτόν, θα το κάνουν και σε εμάς”. Τις επόμενες μέρες έχουν προγραμματιστεί συγκεντρώσεις σε διάφορες πόλεις της Ισπανίας. Ο Pablo Hasel θα είναι ο πρώτος ράπερ στην Ευρώπη που θα φυλακιστεί για την εναντίωσή του στο καθεστώς της χώρας του. Ωστόσο, δεν είναι ο πρώτος που καταδικάζεται στην Ισπανία. Το 2018 υπήρξε παρόμοια καταδίκη εις βάρος του ράπερ Valtònyc, ο οποίος αυτοεξορίστηκε για να μη φυλακιστεί.

Η Ισπανία δεν είναι η πρώτη χώρα που προσπαθεί να φιμώσει πολιτικοποιημένους καλλιτέχνες της rap σκηνής. Το ‘11 στο Μαρόκο, ο δημοφιλής rapper και οραγνωμένος οπαδός της Raja Casablana, El Haqed, φυλακίστηκε επίσης για προσβολή της Μοναρχίας. Χρέος μας είναι η ανάδειξη αυτής της κατάφωρης παραβίασης της ελεύθερης έκφρασης και της διακίνησης επαναστατικών ιδεών.

Ακολουθεί η δήλωσή του ίδιου μετά την ανακοίνωση της απόφασης:

28 Ιανουαρίου 2021

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΙΚΕΙΜΕΝΗ ΦΥΛΑΚΙΣΗ ΜΟΥ

Σε 10 μέρες θα έρθει να με απαγάγει μετά βίας το οπλισμένο χέρι του Κράτους για να με φυλακίσει, διότι δε θα παρουσιαστώ οικειοθελώς στη φυλακή. Δεν ξέρω ούτε σε ποια φυλακή θα με πάνε, ούτε για πόσο καιρό. Λαμβάνοντας υπόψην όλες τις υποθέσεις που συσσωρεύονται επειδή αγωνίζομαι, άλλες με εκκρεμείς εφέσεις και άλλες που εκκρεμούν πρωτόδικα, μπορώ να περάσω μέχρι 20 χρόνια περίπου στη φυλακή. Αυτή η συνεχής δίωξη που αντιμετωπίζω εδώ και πολλά χρόνια, η οποία υλοποιείται πέρα από τις καταδίκες φυλάκισης, δεν οφείλεται μόνο στα επαναστατικά μου τραγούδια, αλλά και στην ενεργή πολιτική μου δράση, πέρα από τα τραγούδια και τη συγγραφή. Η ίδια η Εισαγγελέας αναγνώρισε επί λέξει: “είναι επικίνδυνος

επειδή είναι τόσο δημοφιλής κι επειδή προτρέπει στην κοινωνική κινητοποίηση". Η υλοποίηση του αγώνα για τον οποίο μιλάω στα τραγούδια μου είναι αυτό που με έβαλε συγκεκριμένα στο στόχαστρο, πέραν του ότι στηρίζω οργανώσεις που έχουν πολεμήσει το Κράτος, είμαι αλληλέγγυος με τους πολιτικούς Του κρατούμενους και δημιουργώ συνειδήσεις καταγγέλλοντας τις αδικίες, υποδεικνύοντας φωναχτά και καθαρά τους ενόχους.

Είναι πολύ σημαντικό να ξεκαθαριστεί ότι δεν είναι μια επίθεση μόνο εναντίον μου, αλλά εναντίον της ελευθερίας της έκφρασης - και γι' αυτό εναντίον της τεράστιας πλειοψηφίας- την οποία δεν μας εγγυάται κανείς, όπως και τόσες άλλες δημοκρατικές ελευθερίες. Όταν καταστέλλουν κάποιον, το κάνουν για να φοβίσουν τους υπόλοιπους. Με αυτή την τρομοκρατία θέλουν να εμποδίσουν την καταγγελία των εγκλημάτων τους και των πολιτικών εκμετάλλευσης και μιζέριας. Δεν μπορούμε να το επιτρέψουμε. Ξέρουν ότι δε θα υποκύψω αν φυλακιστώ και γι' αυτό το κάνουν· κυρίως για να υποκύψουν οι υπόλοιποι. Λόγω του ότι δεν εξωτερικεύτηκε πως πρόκειται για μια επίθεση εναντίον οποιουδήποτε αντιφασίστα, δεν υπήρξε αρκετή αλληλεγγύη για να αποφευχθεί η φυλάκισή μου, όπως και τόσες άλλες. Το καθεστώς δυναμώνει μπροστά στην έλλειψη αντίστασης και κάθε μέρα μας αφαιρούν δικαιώματα και ελευθερίες, χωρίς να διστάζουν την ώρα που μας ακουμπάνε. Πρέπει να οργανώσουμε την άμυνά μας απέναντι στις συστηματικές επιθέσεις τους. Πολλοί μου γράφετε ρωτώντας τι μπορείτε να κάνετε. Πρέπει να διαδοθεί πολύ αυτό που κάνουν, για να το μάθει και να συνειδητοποιήσει όλος ο κόσμος, αλλά αυτό που κυρίως επείγει είναι η οργάνωση, όχι μόνο για να φέρει αλληλεγγύη στα γεγονότα που συμβαίνουν στο δρόμο και για να την οργανώσουν καλά, αλλά και για να υπερασπιστούμε όλα τα δικαιώματα που ποδοπατούν χωρίς να τιμωρούνται.

Είναι επίσης αναγκαίο να υποδείξουμε την -τόσο άστοχα αποκαλούμενη- "προοδευτική" Κυβέρνηση για το γεγονός ότι επιτρέπει αυτό που γίνεται και τόσα άλλα, ενώ προστατεύει τη Μοναρχία και της αυξάνει τον προϋπολογισμό, δεν αγγίζει τον

“Νόμο Φίμωτρο”[1] *και άλλους καταπιεστικούς νόμους, πρόσθεσε μάλιστα και το “Διαδικτυακό Νόμο Φίμωτρο”, εξακολουθεί να έχει φυλακές γεμάτες με αγωνιστές κρατούμενους σε χείριστες συνθήκες, εκτός των άλλων πολιτικών ενάντια στην εργατική τάξη. Είναι αδιαμφισβήτητο ότι αν μας φυλάκιζαν με το Partido Popular και το VOX στην κυβέρνηση, θα γινόταν μεγαλύτερο σκάνδαλο, αλλά αυτοί οι υποκριτές που αυτοαποκαλούνται αριστεροί δεν αντιτάχθηκαν ούτε σε αυτό.*

Δε θα ζητήσω συγγνώμη για να μειώσω την ποινή ή να αποφύγω τη φυλακή: είναι τιμή μου να υπηρετώ ένα δίκαιο αγώνα και δε θα τον εγκαταλείψω ποτέ. Αν με ελευθερώσουν πριν ολοκληρωθεί η ποινή θα είναι επίτευγμα της πίεσης των αλληλέγγυων. Η φυλακή είναι άλλο ένα χαράκωμα μέσα από το οποίο θα συνεχίσω να συνεισφέρω και να εξελίσσομαι. Όπως τόσοι άλλοι άνθρωποι, εγώ άρχισα να αγωνίζομαι εμπνευσμένος από το παράδειγμα αντίστασης και άλλου τύπου συνεισφορών των πολυάριθμων πολιτικών κρατούμενων. Ελπίζω αυτή η βαριά παραβίαση να φέρει περισσότερο κόσμο στον αγώνα ενάντια στο Καθεστώς, εχθρό της αξιοπρέπειάς μας· αν με φυλακίζουν για να με φιμώσουν, το μήνυμα να ακουστεί δυνατά και να βγουν ηττημένοι. Ως προς την εξορία, αποφάσισα να μείνω εδώ για να χρησιμεύσει αυτή η ευκαιρία ώστε να ξεμπροστιαστούν ακόμα περισσότερο. Αυτή η επίθεση στις ελευθερίες μας μπορεί να γυρίσει εναντίον τους: Ας πιάσουμε δουλειά.

[1] Ley Mordaza: έτσι ονομάζουν ανεπίσημα το Συνταγματικό νομοσχέδιο για την προστασία της ασφάλειας του πολίτη (Ley Orgánica de la protección de la seguridad ciudadana), το οποίο τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιουλίου του 2015. Ονομάζεται “Νόμος Φίμωτρο” διότι θέτει περιορισμούς σε βασικά δικαιώματα, όπως αυτό της συνάθροισης, της διαδήλωσης και της ελευθερίας της έκφρασης.

Η μισθωτή εργασία στον καιρό του Νεοφιλελευθερισμού

Το ακόλουθο κείμενο αποτελεί εισήγηση της Χειρονομίας – Αντιεξουσιαστικής κίνησης στην εκδήλωση με τίτλο "Καπιταλισμός της Πλατφόρμας, Μεταφορές και Εργασία σε καιρούς πανδημίας" που πραγματοποίησε η Αντιεξουσιαστική Κίνησης Αθήνας στις 26 Ιανουαρίου 2021. Στο τέλος του κειμένου θα αναρτηθεί ο σύνδεσμος με την βιντεοσκοπημένη εκδήλωση.

του Βασίλη Καραπάνου

Τι σημαίνει στην πραγματικότητα ο τεμαχισμός της μισθωτής εργασίας για την ίδια την εργασία, για τον εργαζόμενο, τι σημαίνει για την κοινωνία, τον δημόσιο χώρο και χρόνο, αλλά και για τα κέρδη των αφεντικών και των κρατών εν τέλει;

Ο σπουδαίος ρόλος που έπαιξε το εργατικό κίνημα στη διαμόρφωση καλύτερων συνθηκών ζωής για τους εργαζόμενους και για όλη την κοινωνία, προκύπτει εν πολλοίς και από τις συγκροτητικές δυνατότητες που υπήρξαν κατά τη γέννηση και την ανάπτυξή του. Δηλαδή, βασικό ρόλο στην οργάνωση και διαμόρφωση της εργατικής τάξης του 19^{ου} αιώνα έπαιξε τόσο ο κοινός χώρος, στην αρχή ο χώρος δουλειάς και εν συνεχεία οι χώροι συνάντησης εκτός δουλειάς, όπως οι λέσχες, αλλά και ο κοινός χρόνος, δηλαδή η απασχόληση στο ίδιο μέρος, κάτω από τις ίδιες συνθήκες.

Πράγματι, ο καταμερισμός εργασίας και ο αποκλεισμός των εργατών και της κοινωνίας από την συνολική οργάνωση της παραγωγής, αποτελούν αλλοτριωτικούς παράγοντες για τον κάθε εργαζόμενο. Ωστόσο, η αυτοματοποίηση της παραγωγής, η τηλεργασία, η κατακερματισμένη παραγωγή (ανά χώρες και περιοχές) και η κατακερματισμένη εργασία, όπως επίσης και η κατάργηση κάθε εργατικής ή άλλης ταυτότητας και η δημιουργία του νεοφιλελεύθερου ατόμου – μη κοινωνού οποιασδήποτε κοινωνίας – εργατικού νομά, υποτιθέμενου συνεργάτη με τα

αφεντικά, εν είδει μιας κακοστημένης φάρσας που βάζει τον υποδουλωμένο και συχνά υποαμειβόμενο εργαζόμενο στη θέση του απολογητή των αφεντικών και των συμφερόντων του, όλα αυτά διαλύουν όχι απλά το παλιό εργατικό υποκείμενο, τη συγκρότηση και την ταυτότητα των εργαζομένων, αλλά οδηγούν σε πλήρη κοινωνική, ατομική, ψυχική και εν τέλει οικονομική αφάνεια.

Ο εργαζόμενος πλέον, ειδικά σε συνθήκες τηλεργασίας ή ακραίας και πλήρως εποπτευόμενης αυτοματοποίησης (η οποία εισάγεται σιγά σιγά από το παράθυρο σε ολοένα και περισσότερους εργασιακούς κλάδους) όχι μόνο δεν σκέφτεται, όχι μόνο δεν γνωρίζει καν τι είναι αυτό το οποίο δουλεύει, σε τι αποσκοπεί, πώς δημιουργείται, πού καταλήγει, αλλά δεν μπορεί να προσμένει ούτε στην ανθρώπινη επαφή, ούτε καν στη διαμέσου του δημοσίου χώρου και χρόνου κατανόηση του μεγέθους της μηχανής στην οποία αποτελεί γρανάζι.

Η πλήρης αυτή αποκοπή του εργαζόμενου – κοινωνού από την παγκόσμια διαρκή κίνηση του Κεφαλαίου, η οποία με την πλήρη εγκαθίδρυση του Νεοφιλελευθερισμού και της άνευ όρων Ελεύθερης Αγοράς φαίνεται σαν μια συμπαγής διαδικασία προώθησης ενιαίων συμφερόντων, ενώ στην πραγματικότητα βρίθει από ενδοκαπιταλιστικούς και διακρατικούς ανταγωνισμούς κλπ, αποτυπώνεται μέσω του αυστηρού ελέγχου, της κατόπτευσης, της καταστολής και όλων των άλλων στοιχείων ενός Ολοκληρωτικού Κράτους στην υπηρεσία του Κεφαλαίου και το ανάποδο, στο σώμα, την ψυχή, το πνεύμα, την ανθρώπινη υπόσταση του εργαζόμενου.

Η πανδημία το ανέδειξε αυτό μια χαρά. Δηλαδή, μέσω του απαραίτητου πειραματισμού σε πρωτόγνωρες συνθήκες, Κράτος-Κεφάλαιο ανασυντάσσουν και αναδιατάσσουν τον δημόσιο χώρο, καθιστώντας τον κομμάτι της αποκλειστικής τους αρμοδιότητας (πρόσφατα ανακοινώθηκε Τρίτη συνταγματική εκτροπή εντός μόλις 3 μηνών – απαγόρευση συγκεντρώσεων δηλαδή, με στόχο σαφέστατα την αντίσταση της κοινωνίας κατά του αστυνομικού πολυνομοσχεδίου για την παιδεία και τις συγκεντρώσεις αλληλεγγύης στον απεργό πείνας Δ. Κουφοντίνα, αφήνοντας ρητά απέξω τον συνωστισμό στις αγορές) και μετατρέποντάς τον, τον

δημόσιο χώρο, σε έρημο τοπίο διανομής και κατανάλωσης. Παράλληλα, ο ιδιωτικός χώρος με την τηλεργασία γίνεται ένα και το αυτό, αφού το σπίτι μετατρέπεται από χώρος ξεκούρασης σε χώρο εργασίας, ενώ το παράδειγμα της Amazon τελειοποιεί εδώ και χρόνια την αυτοματοποίηση ακόμα και των βημάτων των εργαζόμενων μέσα από αλγορίθμους και τις απαραίτητες συσκευές που κουβαλούν πάνω τους.

Αντί για στρατιές πρώην αγροτών ή εργατών γης, που οι χρόνιες περιφράξεις, η συσσώρευση πλούτου και τα πενιχρά επιδόματα οδήγησαν στα περίχωρα των νέων βιομηχανικών πόλεων τύπου Μπέρμιγχαμ ή αντί για τους κάθε λογής μετανάστες που περιμένουν το φορτηγό να τους μαζέψει για μεροκάματο, αν σταθούν τυχεροί, πλέον οι πόλεις θα έχουν στρατιές «ελεύθερων επαγγελματιών» που θα κυνηγούν το μεροκάματο, με δικό τους ρίσκο, με ένα μηχανάκι, ένα πατίνι, με τα πόδια, εκεί που πριν τουλάχιστον αναγνωρίζονταν ως εργαζόμενοι και υπόκεινταν σε μία σχετική εργατική νομοθεσία (βλ. περίπτωση Wolt).

Η κορυφή σε αυτό το ιδιότυπο Πανοπτικόν, που προσπαθεί να εγκαθιδρυθεί ως η νέα κοινωνική συνθήκη σε παγκόσμια κλίμακα, κατέχει το μέγιστο μερίδιο του πλούτου, συσσωρεύει αδηφάγα χρήμα και πληροφορίες για κάθε πτυχή της ατομικής και κοινωνικής ζωής, έχει στα χέρια της τη νομοθεσία και την εκτελεστική εξουσία. Προσπαθεί να σπάσει οριστικά το κοινωνικό συμβόλαιο που στήθηκε εν μέρει υπέρ των κατώτερων τάξεων με αίμα και πολύ κόπο που οι ίδιες έχυσαν, όπως για τους αγώνες για το 8ωρο, την ασφάλιση, τη σύνταξη, για την ελεύθερη υπόσταση των σωμάτων τους. Προσπαθεί να μετατρέψει εργαζόμενους και καταναλωτές σε μία ενιαία μάζα υποτελών, με αδιάσπαστο εργασιακό και κοινωνικό χρόνο υπέρ της αδιάκοπης παραγωγής για το Κεφάλαιο και της σιωπής για τα εγκλήματα του Κράτους. Στην τελική, η Amazon και η κάθε Amazon με τα τεράστια δίκτυα διανομών σε καθησυχάζει: *Δούλεψε εσύ όσο χρειάζεται κι εγώ με ένα απλό κλικ θα ενεργοποιήσω το μηχανισμό μου για να παραλάβεις ό,τι θες στο σπίτι σου, χωρίς περιττές κοινωνικές συναναστροφές. Τώρα, αν μέσα σε αυτήν την*

περιδίνηση είσαι το ίδιο άτομο που σαν ρομπότ συσκευάζεις, συναρμολογείς, μεταφέρεις, κουβαλάς, διανέμεις ένα προϊόν, που εσύ μετά παραγγέλνεις, έτσι είναι ο Καπιταλισμός, βρίσκει πάντα παραθυράκι να απευθυνθεί και στα δικά σου γούστα.

> *Εν κατακλείδι, ο Καπιταλισμός δεν μπορεί να σταθεί χωρίς το Κράτος. Ο Καπιταλισμός έχει την πατέντα και τελειοποιεί. Το Κράτος, όμως έχει τους Μηχανισμούς, το Στρατό, την Τεχνολογία, κυρίως έχει την νομοθετική και εκτελεστική εξουσία για να βάλει την πλάτη.*

Ο αγώνας μας απέναντι και στα δύο ταυτόχρονα πρέπει να είναι πολυεπίπεδος. Ο Καρλ Πολάνυι κάποτε μιλούσε για τη διπλή κίνηση της Ιστορίας, τις δυνάμεις της αποχαλινωμένης Ελεύθερης Αγοράς που τραβάει μπροστά παρασέρνοντας τα πάντα και τις δυνάμεις της Κοινωνίας που βάζουν φραγμούς στην κίνηση της Αγοράς προς όφελός της.[1] Κάπως άστοχα ενσωματώνει στην ανάλυσή του και πολιτικές και οικονομικές δυνάμεις διαχωρισμένης εξουσίας, όπως πιο φιλολαϊκές κυβερνήσεις κλπ. Καθώς, σιγά σιγά εξαφανίζονται και τα τελευταία ψήγματα τέτοιων αυταπατών, η διπλή κίνηση προσλαμβάνει την τελική και καθαρή μορφή της. Οι από πάνω, Κράτος και Κεφάλαιο και οι από κάτω, η Κοινωνία, οι εργαζόμενες μάζες, οι καταπιεσμένοι-ες, οι μειονότητες, οι αόρατες και αόρατοι που προσπαθούν να οργανωθούν ή αυτό πρέπει να αρχίσουν να κάνουν με κάθε τρόπο. **Με σωματεία βάσης, με συνελεύσεις γειτονιάς, με κοινωνικούς χώρους, με παγκόσμια αλληλεγγύη, με αίτημα την άρνηση της εκπροσώπησης, τον κοινωνικό έλεγχο της παραγωγής, με Άμεση Δημοκρατία στον τρόπο οργάνωσης και στη λήψη των αποφάσεων. Να διεκδικήσουν το δημόσιο χώρο και λόγο, να καταστήσουν την αορατότητα κοινωνική δύναμη, όπως έκαναν οι Ζαπατίστας όταν έκρυψαν τα πρόσωπά τους για να τους δουν**.

Η ανθρώπινη επικοινωνία, η ταξική αλληλεγγύη, η κοινωνική αυτοοργάνωση αποκαθίστανται μαζί με την αποκατάσταση του χώρου και του χρόνου που μας κλέβουν. Αποκαθίστανται, διαλεκτικά και μαχητικά εκεί που οι αόρατοι-ες επιλέγουν να μοιραστούν την

αμηχανία τους, τις ανησυχίες τους και αποφασίζουν να παλέψουν ενάντια στη Λερναία Ύδρα με τα πολλά κεφάλια. Γιατί, όπως ειπώθηκε και προηγουμένως, η Λερναία Ύδρα έχει πολλά κεφάλια. Έχει, όμως, και τρωτά σημεία, έχει ενδοκαπιταλιστικούς ανταγωνισμούς και σφαίρες κρατικής επιρροής, έχει όμως πάνω από όλα να σκεφτεί πώς θα τα βγάλει πέρα με την πλειοψηφία της Κοινωνίας και τις άπειρες δυνατότητες που αυτή μπορεί να ενσαρκώσει.

1. Αναφορά στο έργο του Καρλ Πολάνυι, *Ο Μεγάλος Μετασχηματισμός,* Νησίδες, Θεσσαλονίκη 2007. (ΣτΕ)

Ο σύνδεσμος για την εκδήλωση:

Εργασία και “νεκρή ζωή”

Αν η μηχανοποίηση της παραγωγής «δεν απελευθερώνει τον εργάτη απ’ την εργασία, αλλά την εργασία απ’ το περιεχόμενό της» (Μαρξ), σήμερα η ίδια η εργασία απεκδύεται και τη μορφή της. Δεν εκκενώνεται μόνο από περιεχόμενο, αλλά ρευστοποιείται. Χάνει κάθε διακριτικό γνώρισμα που την συγκροτούσε ως διαχωρισμένη δραστηριότητα. Τώρα ο διαχωρισμός είναι ριζικός και το σχίσμα μέσα στον άνθρωπο καθολικό.

> *Η εργασία με τη μορφή της «τηλ-εργασίας» έχει εισβάλει στον προσωπικό χώρο. Δεν μπορείς να ξεχωρίσεις ποιός είναι ο ελεύθερος χρόνος και ποιός ο χρόνος εργασίας. Είναι βέβαιο πως έχουν συγχωνευθεί. Το σπίτι δεν είναι καταφύγιο. Είναι κι αυτό χώρος εργασίας και η μόνη διαφυγή είναι έξω. Αλλά έξω απλώνεται η κοινωνική έρημος. Άλλωστε, τι νόημα μπορεί να έχει ο «ελεύθερος χρόνος» σε καθεστώς απαγόρευσης κυκλοφορίας;*

Το Κεφάλαιο γεννήθηκε και επεκτάθηκε απαλλοτριώνοντας τα κοινά των ανθρώπων. Αν η πρωταρχική συσσώρευση συνίσταται στο χωρισμό του παραγωγού από τα μέσα παραγωγής, η διαδικασία αυτή ολοκληρώνεται σήμερα με ένα διττό τρόπο: Πρώτον, με τον αποχωρισμό του ανθρώπου από τον ίδιο του τον εαυτό. Με την αντικειμενοποίηση, τη συσσώρευση και την ενσωμάτωση του στη μηχανή, στο Κεφάλαιο. **Με τη μετατροπή σε «νεκρή εργασία», ακριβέστερα σε «νεκρή ζωή» μιας και αυτό που συσσωρεύεται δεν είναι «ζωντανή εργασία», αλλά όλη η ζωτικότητα του ανθρώπου**. Δεύτερον, με τον χωρισμό μεταξύ των ανθρώπων, την απαλλοτρίωση του κοινού δεσμού, την περίφραξη της κοινωνίας. **Την απόσπαση και αντικειμενοποίηση όλων των μορφών ανθρώπινης έκφρασης, επικοινωνίας, αλληλεπίδρασης και συνύπαρξης**.

Η 4η βιομηχανική επανάσταση περιθωριοποιεί την εργασία, την εκτοπίζει από την παραγωγική διαδικασία. Ο ύστερος καπιταλισμός δεν χρειάζεται να εκμεταλλευτεί καμιά εργατική δύναμη σε κανένα εργοστάσιο. Ο εργάτης αντικαθίσταται από τα ρομπότ και τις μηχανές. Το ρομπότ όμως δεν είναι ζωντανή εργασία, είναι μηχάνημα και ως μηχάνημα ανήκει στο σταθερό κεφάλαιο. Είναι νεκρή εργασία και δεν παράγει αξία. Το κεφάλαιο, όμως, δεν έχει ανάγκη την εργασία, την έχει ενσωματώσει. Δεν είναι η εργασία του εργάτη που θα κάνει τη μηχανή να δουλέψει. Αυτό που χρειάζεται η μηχανή είναι η συσσώρευση όλης της πνευματικής, ψυχικής και σωματικής ενεργητικότητας του ανθρώπου. Όχι έτσι όπως αναλώνεται στην εργασιακή διαδικασία, αλλά έτσι όπως ξοδεύεται στον ελεύθερο χρόνο.

Αν ο εργάτης συνεχίσει να πηγαίνει στο εργοστάσιο δεν θα είναι για να παράγει, θα είναι για να μένει πειθαρχημένος. Δεν πρόκειται για παραγωγή, αλλά για καταστολή. Αν «οι παραγωγικές σχέσεις βρίσκονται στο εσωτερικό των παραγωγικών δυνάμεων» (Ρ.Παντζιέρι), το Κεφάλαιο, με την απόλυτη οργανική σύνθεση που επιτυγχάνει συσσωρεύοντας όχι τη «ζωντανή εργασία», αλλά τη ζωή ολόκληρη, όλες τις σωματικές, ψυχικές και νοητικές εκδηλώσεις του ανθρώπινου βίου, ορθώνεται ως απόλυτη

αντικειμενική δομή κυριαρχίας απέναντι στη κοινωνία, μετασχηματίζοντάς τη σε επικράτεια του απόλυτου δεσποτισμού του.

Η έκλειψη της εργασίας και η διάχυσή της στη κοινωνική έρημο, επ' ουδενί λόγω δεν προμηνύουν το τέλος της κοινωνίας της εκμετάλλευσης και της καταπίεσης. Τουναντίον, σηματοδοτούν τη μετάβαση στην ολοκληρωτική κυριαρχία, στην «ολική επίταξη» των ατόμων. Για αυτό, όμως, οφείλουμε να εγκαταλείψουμε τον οικονομισμό και να δούμε το Κεφάλαιο όχι ως κατηγορία της πολιτικής οικονομίας αλλά ως τρόπο κυριαρχίας. Και την εκμετάλλευση ως «λειτουργία της διαδικασίας της κοινωνικής αναπαραγωγής, που έχει ως στόχο τη διατήρηση και την αναπαραγωγή της καπιταλιστικής προσταγής» (Νέγκρι). Να δούμε, δηλαδή, τον δεσποτισμό του Κεφαλαίου με όρους πολιτικούς και κοινωνικούς, όχι οικονομικούς, αφού άλλωστε Κράτος και Κεφάλαιο έχουν ολοκληρωτικά συγχωνευθεί.

Η εργασία μπορεί να πέθανε, όμως το φάντασμα της στοιχειώνει τις ζωές των ανθρώπων. Άδειασε από περιεχόμενο, γιατί κάθε πτυχή της κοινωνικής ζωής απέκτησε για περιεχόμενο της, τον «σιωπηλό καταναγκασμό» της εργασίας. Κάθε σφαίρα της ανθρώπινης εμπειρίας, κάθε μορφή επικοινωνίας αποικιοποιήθηκε. Η εργασία δεν υπάρχει πουθενά, επειδή είναι παντού. Είναι, όμως, παντού όχι ως μέρος της παραγωγικής διαδικασίας, αλλά ως δομή υπακοής, ως σχέση κυριαρχίας, «ως θεμελιώδης καταστολή και ως έλεγχος» (Μποντριγιάρ).

Σημασία δεν έχει να ενταχθείς σε μια τυπική εργασιακή διαδικασία. Σημασία έχει να «μείνεις συνδεδεμένος» και να προσφέρεις τα ίχνη σου, τον εαυτό σου.

Παραγωγική είναι οποιαδήποτε σπατάλη χρόνου αρκεί να επιτηρείται, να καταγράφεται και να συσσωρεύεται σε δεδομένα (data).

> *Ο ελεύθερος χρόνος «δεν είναι ο πλούτος του ανθρώπου», είναι ο κατεξοχήν χρόνος εργασίας. Όχι με την έννοια της*

εμπορευματοποίησης, αλλά της αρπαγής. Αν το κεφάλαιο «ζωντανεύει μονάχα, σαν το βρικόλακα, ρουφώντας ζωντανή εργασία», σήμερα δεν αποσπά υπεραξία, απομυζά όλη τη ζωή μέσα από τη ψυχή και το σώμα του ανθρώπου. Δεν θέλει πια τον μόχθο του, θέλει όλο του το είναι.

Δεν εκμεταλλεύεται την εργατική δύναμη, σφετερίζεται όλη τη προσωπικότητα. Δεν το νοιάζει να πειθαρχήσεις σε μια παραγωγική διαδικασία, αρκεί να υπακούσεις στις διαταγές του εγκλεισμού.

Ο ψηφιακός μετασχηματισμός, η αυτοματοποίηση, η ρομποτική εξορίζουν τον άνθρωπο από τη εργασιακή διαδικασία. Αρκούν η Τεχνητή Νοημοσύνη και το παραγωγικό σύμπλεγμα των μηχανών. Ο άνθρωπος δεν είναι πια φορέας εργατικής δύναμης, είναι πρώτη ύλη. **Το μόνο που οφείλει να κάνει είναι να ψηφιοποιήσει τη ζωή του και να την προσφέρει βορά στη βιομηχανία «εξόρυξης δεδομένων», στους αλγόριθμους συσσώρευσης, επεξεργασίας και αξιοποίησης των Big Data.**

Εργασιακή διαδικασία δεν υπάρχει. Η νόρμα είναι μια: «μείνε σπίτι» και ζήσε τη ζωή σου ψηφιακά. Κάνε ότι θες, μόνο κάν’ το ψηφιακά. «Μείνε σπίτι» και μείνε συνδεδεμένος. Θρέψε με τη ζωντάνια σου το Industry 4.0. Το Artificial Intelligence σε περιμένει να καταθέσεις τις σκέψεις σου, τις δεξιότητες, τις ανησυχίες, τα ταλέντα, τα γούστα, τα συναισθήματά, τις ιδιοτροπίες σου. Και τις σάρκες σου αν γίνεται. Τον εαυτό σου όλο. Να αντικειμενοποιηθεί. Να συσσωρευθεί σε δεδομένα (data). Να προσφερθούν το βίωμα και οι εμπειρίες, οι παιδικές αναμνήσεις και οι ενήλικες αγωνίες. Όλη η προσωπικότητα στον αλγόριθμο. Να ψηφιοποιηθεί η ζωή. Να ζωντανέψει η μηχανή. Να πεθάνει ο άνθρωπος. Να θαφτεί η ζωή μέσα στα ψηφιακά δίκτυα. Να ζήσεις μέσα από το δίκτυο σημαίνει να πεθάνεις εσύ και να ζήσει η μηχανή. Αυτή είναι όλη η ιστορία.

Η θεολογία του Κεφαλαίου μπορεί να υποσχεθεί τα πάντα, να σπάσει κάθε φραγμό της Φύσης, να καταλύσει ακόμα και τη

θνητότητα. Το τίμημα όμως για αυτόν τον αναβεβλημένο θάνατο θα είναι να πεθαίνεις κάθε μέρα. Το Κεφάλαιο είναι ο κοινωνικός θάνατος, συσσωρευμένος και αντικειμενοποιημένος.

Παναγιώτης Μαυρέλης, Κοινωνιολόγος

Οι νέοι χωριστά και οι μπάτσοι άλλο πράμα, όποιος τους θέλει αντάμα πληρώνει ακριβά

Αστυνομία στα Πανεπιστήμια. Ποιος δεν νοιώθει πληγωμένος άραγε από αυτή την είδηση και ποιος δεν νοιώθει ντροπιασμένος από αυτή την εξέλιξη; Με το κεφάλι κάτω ακούνε τα νέα αυτοί που ανέβηκαν στην Ταράτσα της Νομικής, έτοιμοι να πετάξουν και που από τις στάσεις της Ακαδημίας, τους κοιτούσαν οι απλοί άνθρωποι σαν σύγχρονους ημίθεους. Με το κεφάλι κάτω και όσοι πάτησαν το Πολυτεχνείο πριν πέσει η πόρτα. Μπάτσοι στη Νομική και στο Πολυτεχνείο και στο Φυσικό ρε παιδιά; Μας χαμογελάνε από τη κόλαση και ο Καλύβας και ο Καραπαναγιώτης για τη δροσιά που πήραν και βιάζονται τα φαντάσματά τους να βρεθούν εκεί στην πόρτα της Νομικής στη Σόλωνος και πιο κάτω στο καφενείο απέναντι από το Φυσικό να κρυφακούνε μεγαλοφώνως και να προκαλούν με το γνωστό θα πας στον Έβρο Λάκη. Πάλι με το Καλύβα παρέα; πως έγιναν έτσι τα πράγματα ρε φίλε, πως διαλύθηκε έτσι η ζωή!

Κι όμως όλα αυτά τα ανείπωτα οικοδομήθηκαν σιγά σιγά με πράξεις του κράτους και με παραλήψεις του φοιτητικού κινήματος

Ντοκουμέντο 1. 1980 ένα χρόνο μετά τις καταλήψεις του 79

Γράφαμε Συγκριτική Οικονομία στο μεγάλο αμφιθέατρο της Νομικής στο υπόγειο. Με το που μοίρασε τα θέματα η Μίνογλου ξεσπάει μια μεγάλη αντίδραση από κάτω με το πρωτάκουστο για εκείνη την εποχή: τι θέματα είναι αυτά δεν είναι στην ύλη και άλλα πρωτοφανή. Και ήταν πρωτάκουστα και πρωτοφανή διότι τα ερωτήματα αυτά της διαμαρτυρίας ερχόταν από τα νεότευκτα τότε Λύκεια. Γίνεται κάτι σαν συνέλευση και όλοι ήθελαν να αποσυρθούν τα θέματα. Αν και δεν είχα διαβάσει ωστόσο "έβλεπα" τα θέματα και μου άρεσαν. Σηκώνομαι και λέω επί λέξει. Αν αλλάξετε τα θέματα θα φύγω εγώ και μάλιστα οριστικά διότι όλες οι φωνές αυτές είναι ανθρώπων που σκοπεύουν να διοριστούν στον ΟΤΕ και στη ΔΕΗ και δεκάρα δεν δίνουν για τίποτα, για ένα χαρτί βρίσκονται εδώ. Πράγματι η καθηγήτρια δεν αλλάζει τα θέματα και εγώ από φιλοτιμία κάθομαι και γράφω. Από τα 4 έγραψα τα 3 και μου έβαλε 10. Μόλις αναρτήθηκαν οι βαθμολογίες ένας δίπλα μου που είναι τώρα ιδιοκτήτης μεγάλης εταιρείας δημοσκοπήσεων μου λέει μπράβο είσαι άλλος φοιτητής εσύ και του λέω άσε τις μαλακίες ρε μαλάκα, αναρχική αδεία. Δεν υπήρξα καλός μαθητής ποτέ αλλά μορφωτικά είχα ένα επίπεδο και αυτό συνέβαινε με όλους τους μεταπολιτευτικούς. Ήταν η πιο κρίσιμη περίοδος όπου άλλαζε ο ανθρωπολογικός τύπος του φοιτητή πολύ πριν η πληροφορική -η οποία ήταν ακόμα στα συρτάρια της δανειστικής του Πλανητάριου- κάνει ενεργή την παρουσία της και η οποία ευθύνεται για τον μετέπειτα τεμαχισμό. Ενώ λοιπόν μέχρι τότε οι φοιτητές ήταν πιο μορφωμένοι από τους καθηγητές αλλάζει η καμπύλη υπέρ των καθηγητών και μάλιστα πριν την είσοδο των καθηγηταράδων και την αποκατάσταση των μορφωμένων (Γιανίτσης βοηθός τότε)που έγινε μαζικά την δεκαετία του 80. Ένα άλλο δομικό στοιχείο αυτής της αφυδάτωσης είναι ότι η συμμετοχή εξαντλούνταν στο πτυχίο. Σπουδάζουμε πλέον για ένα χαρτί και αυτό είναι ότι πιο διαλυτικό στον ίδιο το θεσμό.

Όλα αυτά προανήγγειλαν το ερχομό της ΔΑΠ σαν ηγεμονική δύναμη την ΔΑΠ η οποία ποτέ δεν είχε ξεπεράσει τα ποσοστά των μαοικών. Η Αριστερά παρακολουθούσε τις εξελίξεις και έπεσε μέχρι τέλους με το Λεφτά για την Παιδεία και όχι για το ΝΑΤΟ αδυνατώντας να αξιοποιήσει οτιδήποτε αναδυόταν από τους νέους

ρυθμούς.

Ντοκουμέντο 2. Δεκαετία του 90.

Είμαι στο Πολυτεχνείο στο κτίριο Γκίνη και στο διάδρομο έχω "κολλήσει" σε δύο αφίσες για ώρα κοιτώντας τες και συλλογιζόμενος.

Η μία ήταν της ΔΑΠ τετραχρωμία 70/100 άψογη όπου είχε ένα τίτλο: Στην Αράχοβα θα γίνει …. αφήνοντας να εννοηθούν τα υπόλοιπα και από κάτω μόνο τηλέφωνα κατά έτος. Τι ωραία λέω αναπολώντας τα καλέσματα σαν ΠΣΚ αλλά σαν άλλες παρατάξεις για Αράχοβα για καταφύγια στον Όλυμπο για Νησιά για για για…

Δίπλα ήταν μια κακομοίρικη αφίσα των εαακ ή ναρ όπου είχε ένα σγουρομάλλη νέο και μια συντρόφισσα δίπλα, πρότυπο ετεροκανονικότητας που λέμε με γροθιές όπου μόνο το αμπέχονο έλλειπε. Ήταν ο τύπος της "αγωνιστικής" πανούκλας παρμένος από το 74. Στη συζήτηση που προκάλεσα εκείνη τη στιγμή με έναν φοιτητή αριστερό του λέω καλά δεν ντρέπεστε να βγάζετε τέτοιες αφίσες ? γιαπί μου λέει. Βρε του λέω εδώ προτείνει η ΔΑΠ τη χαρά και εσείς τη μιζέρια. Δεν καταλάβαινε πως η χαρά για το 74 μετατρέπεται σε μιζέρια το 2000. Είναι αλήθεια ότι τα παιδιά δεν το κάνουν από μιζέρια αλλά από πολιτικό έλλειμμα άσχετα αν το μήνυμά τους εκπέμπει μιζέρια. Δεν είναι μίζεροι οι ίδιοι κάθε άλλο αλλά ο τρόπος πολιτικής απεύθυνσης τους και γι αυτό βρίσκονται στα βάραθρα

Το πολιτισμικό προβάδισμα και η πολιτική και πολιτιστική ηγεμονία είχε χαθεί και αυτό οι πιο πάνω αφίσες το έδειχναν καθαρά. Μαζί λοιπόν με την ασημαντότητα κυριάρχησε και η ρηχότητα της ΔΑΠ και τσούπ οι μπάτσοι στις σχολές.

Η συνεχής ανανέωση του προτάγματος δεν έγινε, το νόημα της ακαδημαϊκότητας απέδρασε και έμειναν τα ιδρύματα απογυμνωμένα περιμένοντας νέες ταράτσες της νομικής,νέα καφενεία στη Σόλωνος απέναντι από το Φυσικό, νέους εκφωνητές του ραδιοφωνικού σταθμού των ελεύθερα αγωνιζόμενων φοιτητών, νέος

διαφωτισμός για να μην λέμε πολλά, που θα συγκλονίσουν το κόσμο και μακάρι να είμαστε σε μια στάση της Ακαδημίας να βλέπουμε τα εγγόνια μας έστω πάνω στην Ταράτσα της Νομικής έτοιμα να πετάξουν. Και αυτά θα γίνουν διότι όποιος θέλει αντάμα την νεότητα και την αστυνομία πληρώνει ακριβά.

Έξω οι Μπάτσοι από τις σχολές.

Νώντας Σκυφτούλης

Ταξίδι των Ζαπατίστας στην Ευρώπη.Τρίτο Μέρος: Η αποστολή

ΤΡΙΤΟ ΜΕΡΟΣ: Η ΑΠΟΣΤΟΛΗ

Πώς η Defensa Zapatista (Ζαπατιστική Άμυνα) προσπαθεί να εξηγήσει στην Esperanza (Ελπίδα) την αποστολή του ζαπατισμού και άλλες χαρούμενες σκέψεις.

«Λοιπόν, θα σου εξηγήσω τώρα κάτι πολύ σημαντικό. Δε θα κρατήσεις, όμως, σημειώσεις. Πρέπει να το φυλάξεις στο μυαλό σου. Γιατί το τετράδιο μπορεί να το πετάξεις οπουδήποτε, αλλά το μυαλό το κουβαλάς συνέχεια».

Η Defensa Zapatista (Ζαπατιστική Άμυνα) περπατούσε πάνω κάτω, όπως έκανε και ο μακαρίτης όταν εξηγούσε κάτι πολύ σημαντικό. Η Esperanza (Ελπίδα) καθόταν πάνω σε ένα κορμό στον οποίο, προνοητική όπως ήταν, είχε τοποθετήσει ένα νάιλον πάνω στο υγρό και γεμάτο βρύα, μανιτάρια και ξερά κλαδάκια, ξύλο.

«Άραγε θα δούμε το μέρος που μας στέλνει ο αγώνας;», αναφώνησε η Defensa (Άμυνα), δείχνοντας με τα χεράκια οπουδήποτε.

Η Esperanza (Ελπίδα) σκέφτεται λίγο την απάντηση, αλλά είναι προφανές ότι η ερώτηση της Defensa (Άμυνα) ήταν ρητορική, δηλαδή, δεν την ενδιέφερε η απάντηση αλλά τα ερωτήματα που έπονται. Κατά την άποψή της, η Defensa Zapatista (Ζαπατιστική Άμυνα) ακολουθεί την επιστημονική μέθοδο.

*«**Η** ζητούμενο, λοιπόν, δεν είναι να φτάσει κανείς κάπου, αλλά να φτιάξει ένα δρόμο. Αν, δηλαδή, δεν υπάρχει δρόμος, να τον δημιουργήσει γιατί διαφορετικά πώς;»*, λέει το κορίτσι κραδαίνοντας μια ματσέτα που ένας θεός ξέρει από πού ξεφύτρωσε – σίγουρα θα την ψάχνουν σε καμιά καλύβα.

*«Αυτό είναι, λοιπόν, **η** πρόβλημα, πως **η** πρόβλημα άλλαξε, και το πιο σημαντικό τώρα είναι ο δρόμος. Γιατί αν δεν υπάρχει ο δρόμος για εκεί που θέλεις να πας, τότε μάταια ανησυχείς. Τί θα κάνουμε, λοιπόν, αν δεν υπάρχει δρόμος για τον προορισμό μας;»*

Η Esperanza (Ελπίδα) απαντά με ικανοποίηση: *«θα περιμένουμε μέχρι να σταματήσει η βροχή, για να μη βραχούμε όταν θα φτιάχνουμε το δρόμο».*

Η Defensa (Άμυνα) τραβά τα μαλλιά της, καταστρέφοντας το χτένισμα που έκαναν μισή ώρα να φτιάξουν οι ***μαμάδες*** της, και βγάζει μια κραυγή: *«Όχι»*.

Η Esperanza (Ελπίδα) αν και στην αρχή διστάζει, τολμά να πει: *«Το ξέρω. Είπαμε ψέματα στον Pedrito ότι θα έχει καραμέλες εκεί που θα πάμε, αλλά δεν υπάρχει δρόμος. Ας βρεθεί πρώτα εκείνος που θα φτιάξει το δρόμο και μετά πέφτουμε με τα μούτρα στις καραμέλες».*

Η Defensa (Άμυνα) αντιδρά, λέγοντας: *«Σιγά μη ζητήσουμε τη βοήθεια των ηλίθιων αντρών. **Ποτέ ποτέ.** Εμείς θα τον φτιάξουμε ως γυναίκες που είμαστε.».*

«Φυσικά», λέει η Esperanza (Ελπίδα) *«για σκέψου ξαφνικά να βρούμε σοκολάτες».*

«Αλλά αν, στην προσπάθειά μας να ανοίξουμε δρόμο, χαθούμε;», συνεχίζει η Defensa (Άμυνα).

«Φωνάζουμε για βοήθεια; Ρίχνουμε φωτοβολίδες ή καλούμε με το καρακόλ το λαό να έρθει να μας βοηθήσει;», απαντά η Esperanza (Ελπίδα).

Η Defensa (Άμυνα) αντιλαμβάνεται ότι η Esperanza (Ελπίδα) παίρνει τα πράγματα κυριολεκτικά και, επιπλέον, έχει την αποδοχή των υπολοίπων. Για παράδειγμα, το γατόσκυλο γλύφει τα μουστάκια του φαντασιώνοντας μια κατσαρόλα γεμάτη σοκολάτες στο τέλος του ουράνιου τόξου, το μονόφθαλμο άλογο υποψιάζεται ότι μπορεί να υπάρχει καλαμπόκι με αλάτι και ίσως κανένα δοχείο με πλαστικά μπουκάλια. Η Calamidad (Συμφορά) προβάρει την χορογραφία που σχεδίασε ο SupGaleano, με τίτλο *«pas de Chocolat»*, η οποία περιλαμβάνει βουτιά, σε στυλ ρινόκερου, στην κατσαρόλα.

Ο Elías Contreras, από τη άλλη, είχε βγάλει τη λίμα του, ήδη από τις πρώτες ερωτήσεις, και ακόνιζε τη δίκοπη ματσέτα του.

Πιο πέρα, ένα απροσδιόριστο όν που μοιάζει με σκαθάρι και κρατά ένα πλακάτ που γράφει: *«Λέγε με, Ισμαήλ»*, συζητά με τον Γερο Αντόνιο για τα πλεονεκτήματα της ακινησίας σε σταθερό έδαφος, επιχειρηματολογώντας: *«Όντως, αγαπητέ Queequeg, καμία λευκή φάλαινα δε θα πλησιάσει στο λιμάνι».* Ο ηλικιωμένος ιθαγενής ζαπατίστας, ακούσιος δάσκαλος της γενιάς που εξεγέρθηκε ένοπλα το 1994, ακούει προσεκτικά τα επιχειρήματα του ζωυφίου, στρίβοντας ένα τσιγάρο σε φλούδα καλαμποκιού.

Η μικρή Defensa Zapatista (Ζαπατιστική Άμυνα) υποθέτει ότι κινδυνεύει να παρεξηγηθεί, όπως οι επιστήμες και οι τέχνες: σαν ένα *pas de deux* που προσμένει την αγκαλιά για τις πιρουέττες και τη στήριξη για ένα *porté*, σαν ένα φιλμ που περιμένει φυλακισμένο σε ένα κουτί το βλέμμα που θα το απελευθερώσει, σαν μια κούμπια σε προσμονή των γοφών που θα

της δώσουν νόημα και προορισμό, σαν ένας κοίλος Cigala χωρίς το κυρτό του, σαν τη Luz Casal που πηγαίνει να συναντήσει το «υποσχόμενο λουλούδι», σαν τον Louis Lingg χωρίς τις βόμβες του πάνκ, σαν τον Panchito Varona που ψάχνει, πίσω από ένα ακόρντο, τον κλεμμένο Απρίλη, σαν ένα ska χωρίς slam, σαν ένα παγωτό καρύδι χωρίς τον Sup να του αποτίει τιμές.

Αλλά η Defensa (Άμυνα) που είναι και άμυνα και ζαπατιστική, δηλαδή συνεχώς σε αντίσταση και εξέγερση, ψάχνει με το βλέμμα τη βοήθεια του Γερο Αντόνιο.

«Αλλά οι θύελλες, είτε στη θάλασσα, είτε στη γη, είτε ψηλά στον ουρανό είτε κάτω στο έδαφος δε σέβονται τίποτε. Στρίβουν ακόμα και τα σπλάχνα της γης κάνοντας ανθρώπους, φυτά και ζώα, ανεξαρτήτως χρώματος, μεγέθους ή τρόπου, να υποφέρουν», λέει με σβησμένη φωνή ο Γερο Αντόνιο.

Όλοι σιωπούν, οι μισοί από σεβασμό, οι άλλοι μισοί από φόβο.

Ο Γέρο Αντόνιο συνεχίζει*: «Οι γυναίκες και οι άνδρες αναζητούν καταφύγιο από τους ανέμους, τις βροχές και τα ραγισμένα εδάφη, και περιμένουν να περάσει η θύελλα για να δουν τι έχει απομείνει και τι όχι. Αλλά η γη, δεν περιμένει απλά, δουλεύει, προετοιμάζεται για το μετά, γι' αυτό που έπεται. Και εκεί, στο καταφύγιό της, αρχίζει ήδη να αλλάζει. Η Μάνα Γη δεν περιμένει να τελειώσει η καταιγίδα για να δει τι θα κάνει. Αρχίζει από πριν να χτίζει. Γι' αυτό οι σοφοί λένε ότι το αύριο δεν έρχεται έτσι απλά, δεν εμφανίζεται ξαφνικά, παραμονεύει στις σκιές και, αυτός πού ξέρει να κοιτάξει, το βρίσκει στις ρωγμές της νύχτας. Γι' αυτό οι άντρες και οι γυναίκες του καλαμποκιού, όταν σπέρνουν, ονειρεύονται την τορτίγια, το ατόλε, το ποσόλ, το ταμάλε και το μαρκεσότε . Δεν υπάρχουν ακόμη, αλλά ξέρουν ότι θα υπάρξουν και αυτό είναι που οδηγεί τη δουλειά τους. Κοιτάζοντας το χωράφι τους, βλέπουν τους καρπούς του πριν ακόμη ο σπόρος αγγίξει το έδαφος.*

Οι άντρες και οι γυναίκες του καλαμποκιού, δεν βλέπουν μόνο αυτό τον κόσμο και τους πόνους του, βλέπουν και τον κόσμο που

πρέπει να αναδυθεί και φτιάχνουν το δρόμο τους. Τρία βλέμματα έχουν: ένα για ό,τι έχει προηγηθεί, ένα για το τώρα, και ένα γι' αυτό που έπεται. Έτσι ξέρουν ότι σπέρνουν έναν θησαυρό: το βλέμμα».

Η Defensa (Άμυνα) συγκατανεύει με ενθουσιασμό. Καταλαβαίνει ότι ο Γέρο Αντόνιο κατανοεί το επιχείρημα που αδυνατούσε να εξηγήσει. Δύο γενιές διαφορετικές στα ημερολόγια και τις γεωγραφίες στήνουν μια γέφυρα που πάει κι έρχεται… όπως οι δρόμοι.

«Σωστό!», φωνάζει σχεδόν το κορίτσι και κοιτάζει τρυφερά τον γέροντα.

Και συνεχίζει εκείνη: «Αν ήδη ξέρουμε πού πάμε, αυτό σημαίνει ότι ξέρουμε ήδη πού δεν θέλουμε να πάμε. Έτσι, το κάθε μας βήμα μας απομακρύνει από ορισμένα μέρη και μας φέρνει πιο κοντά σε άλλα. Δεν έχουμε φτάσει ακόμη, αλλά ο δρόμος που φτιάχνουμε μας δείχνει ήδη τον προορισμό. Αν θέλουμε να φάμε ταμάλες, δεν θα φυτέψουμε κολοκύθες.»

Όλο το κοινό κάνει μια γκριμάτσα αηδίας απόλυτα κατανοητή, καθώς φαντάζεται μια φρικτή κολοκυθόσουπα.

«Αντιμετωπίζουμε τη θύελλα με όσα γνωρίζουμε, αλλά προετοιμάζουμε ήδη αυτό που έρχεται. Και το προετοιμάζουμε από τώρα. Γι΄ αυτό πρέπει να ταξιδέψει ο λόγος μακριά. Δεν έχει σημασία αν αυτός που τον αρθρώνει δεν θα βρίσκεται πια εκεί, το σημαντικό είναι να φτάσει ο σπόρος σε γόνιμο έδαφος και να αναπτυχθεί μαζί με άλλους. Δηλαδή να τους στηρίζει. Αυτή είναι η αποστολή μας: να είμαστε σπόροι που αναζητούν άλλους σπόρους», αποφαίνεται η Defensa Zapatista (Ζαπατιστική Άμυνα) και, απευθυνόμενη στην Esperanza (Ελπίδα), ρωτά: «Κατάλαβες;»

Η Esperanza (Ελπίδα) σηκώνεται όρθια και, με όλη την σοβαρότητα των εννέα χρόνων της, απαντά:

«Ναι, φυσικά το κατάλαβα ότι ούτως ή άλλως θα πεθάνουμε άθλια»

Και, σχεδόν αμέσως, προσθέτει: «Αλλά θα το κάνουμε να αξίζει».

Όλοι χειροκροτούν.

Για να ενισχύσει το «να αξίζει» της Esperanza (Ελπίδας), ο Γέρο Αντόνιο βγάζει από την τσάντα του ένα σακουλάκι με σοκολάτες που αποκαλούνται «φιλάκια».

Το γατόσκυλο με ένα σάλτο βουτάει μια γενναία ποσότητα και το μονόφθαλμο άλογο προτιμά να συνεχίσει να μασουλά το πλαστικό μπουκάλι του.

Ο Elías Contreras, επιτροπή έρευνας του ezln, επαναλαμβάνει σιγανά: «θα το κάνουμε να αξίζει» και στέλνει την καρδιά και τη σκέψη του στον αδελφό Samir Flores και σε ός@ς συγκρούονται, με μοναδικό μέσο την αξιοπρέπεια τους, με τον φωνακλά κλέφτη του νερού και της ζωής που κρύβεται πίσω από τα όπλα του επιστάτη, εκείνου που καλύπτει με την πολυλογία του την τυφλή υπακοή που οφείλει στο Αφεντικό : πρώτα χρήμα, μετά χρήμα, και στο τέλος πάλι χρήμα. Ποτέ δικαιοσύνη, ποτέ ελευθερία, ποτέ ζωή.

Το σκαθάρι αρχίζει να λέει πώς μια σοκολάτα το έσωσε από τον θάνατο στη στέπα της Σιβηρίας καθώς πήγαινε, από τη γη των Sami -όπου τραγούδησε το Yoik- στα εδάφη των Selkup, για να τιμήσει τον Κέδρο, το δέντρο της ζωής. «Πήγα για να μάθω. Αυτό το σκοπό έχουν τα ταξίδια. Γιατί υπάρχουν αντιστάσεις και εξεγέρσεις που δεν είναι λιγότερο σημαντικές και ηρωικές επειδή βρίσκονται σε μακρινά ημερολόγια και γεωγραφίες» λέει, καθώς απελευθερώνει με τα πολλαπλά ποδαράκια του τη σοκολάτα από την φυλακή του γυαλιστερού αλουμινόχαρτου, χειροκροτώντας και καταβροχθίζοντας ταυτόχρονα ένα κομμάτι.

Από την άλλη, η Calamidad (Συμφορά) έχει καταλάβει καλά ότι πρέπει να σκεφτούμε αυτό που έπεται, και με τα χεράκια της πασαλειμμένα με σοκολάτα, δηλώνει ενθουσιασμένη: “Ας παίξουμε ποπ κορν!”

-*-

Από το Ζαπατιστικό Κέντρο Ναυτικής- Χερσαίας Εκπαίδευσης.

Ο SupGaleano παραδίδοντας μαθήματα ” Διεθνιστικού *Γεμετού*“.

Μεξικό, Δεκέμβριος του 2020.

Από το σημειωματάριο του Γατόσκυλου: Ο θησαυρός είναι το άλλο.

«Στο τέλος, με κοίταξε αργά με το μοναδικό του μάτι και μου είπε: *«Σε περίμενα, Don Durito. Να ξέρεις ότι είμαι ο τελευταίος από τους αληθινούς πειρατές που ζει στον κόσμο. Και λέω από τους «αληθινούς» γιατί τώρα υπάρχουν αμέτρητοι «πειρατές» σε οικονομικά κέντρα και μεγάλα κυβερνητικά ανάκτορα που κλέβουν, σκοτώνουν, καταστρέφουν και λεηλατούν χωρίς ποτέ τους να έχουν αγγίξει νερό εκτός από αυτό των μπανιέρων τους. Αυτή είναι η αποστολή σου (μου δίνει ένα φάκελο με παλιές περγαμηνές): να βρεις τον θησαυρό και να τον βάλεις σε ένα ασφαλές μέρος. Τώρα, συγχώρεσέ με, αλλά πρέπει να πεθάνω».*

Και λέγοντας αυτά, άφησε το κεφάλι του να πέσει στο τραπέζι. Ναι, ήταν νεκρός. Ο παπαγάλος πέταξε και βγήκε από ένα παράθυρο φωνάζοντας: «Ανοίξτε δρόμο να περάσει ο εξόριστος της Μυτιλήνης, ανοίξτε δρόμο να περάσει ο μπάσταρδος γιος της Λέσβου, το καμάρι του Αιγαίου. Άνοιξε, φοβερή κόλαση, τις εννιά πόρτες σου, γιατί εκεί θα ξεκουραστεί ο μεγάλος Μπαρμπαρόσα. Βρήκε αυτόν που θα ακολουθήσει τα βήματά του, και τώρα κοιμάται εκείνος που έκανε τον ωκεανό δάκρυ. Με τη Μαύρη Ασπίδα θα σαλπάρει τώρα το καμάρι των αληθινών Πειρατών». Κάτω από το παράθυρο, απλωνόταν το σουηδικό λιμάνι του Γκέτεμποργκ, και, στο βάθος, ένα nyckelharpa έκλαιγε…»

Don Durito de la Lacandona. Οκτώβρης του 1999.

Παράρτημα: Τρία παραληρήματα, δύο ομάδες, και ένας αντάρτης.

Αν ακολουθήσουμε τη διαδρομή του Ναυάρχου Maxo, νομίζω ότι θα φτάσουμε γρηγορότερα περπατώντας από τον Βερίγγειο Πορθμό.

https://vimeo.com/491289422

Με τις ωοθήκες που έχουμε δεν σταματάμε.

https://vimeo.com/491451350

Η μηχανή είναι έτοιμη, τώρα απλά λείπει… η βάρκα;!

https://vimeo.com/493600348

Το πλήρωμα Ι

https://vimeo.com/492361822

Το πλήρωμα ΙΙ

https://vimeo.com/492339543

Δεν έχουμε ακόμα πλοίο, αλλά έχουμε ήδη τον τύπο που θα ηγηθεί της ναυτικής ανταρσίας.

https://vimeo.com/492973959

Ο Νοέμβρης ανήκει σε όλους, ο Δεκέμβρης σε κανέναν

Είναι ίσως τετριμμένο να λέμε κάθε φορά ότι ο Δεκέμβρης σήμερα είναι πιο επίκαιρος από ποτέ. Όμως σήμερα πράγματι μπορούμε να πούμε ότι ισχύει, βλέποντας την φιλελεύθερη αστική δημοκρατία, χρησιμοποιώντας ως δικαιολογία την κατάσταση εκτάκτου ανάγκης της πανδημίας, να καταφεύγει σε ένα ανερυθρίαστα αυταρχικό καθεστώς διακυβέρνησης. Η ΕΛΑΣ, που για χρόνια γκρίνιαζε πως τάχα μου οι κυβερνήσεις δεν της «έλυναν τα χέρια», επιτέλους βρήκε ευήκοα ώτα και μια κυβέρνηση πρόθυμη να την αφήσει

ανεξέλεγκτη να προσάγει, να συλλαμβάνει ή να χτυπάει κατά το δοκούν – το αν έχεις δικαίωμα να κυκλοφορείς εν τέλει επαφίεται στο ευέξαπτο όργανο που θα συναντήσεις στον δρόμο και σε κανένα δικαιολογητικό μετακίνησης. Το αίτημα ενάντια στην αστυνομική αυθαιρεσία αρχικά και στην ίδια την κρατική καταστολή ευρύτερα παραμένει. **Μην ξεχνάμε πως πάνω απ' όλα το Δεκέμβρης ήταν ένας αντικρατικός αγώνας.**

Ο Δεκέμβρης είναι επίκαιρος γιατί ήταν ο αγώνας της ζωής ενάντια στον θάνατο. Πόσο μάλλον σε μία εποχή που οι ανακοινώσεις με αριθμούς αρρώστων και νεκρών είναι απλά μια καθημερινότητα και η κυβέρνηση προσπαθώντας να κρύψει άγαρμπα και χυδαία την παντελή της αδιαφορία της για την κοινωνία πανηγυρίζει με στατιστικές και δημιουργικές ασάφειες. Γιατί εδώ έχουμε λιγότερους νεκρούς από όσους έχει η παραδίπλα χώρα. Λες και ο πόνος του να χάνεις έναν δικό σου άνθρωπο είναι μικρότερος έτσι. Όμως η κυβέρνηση μπορεί να ενδιαφέρεται για πολλά πράγματα, όπως να διατηρήσει την θέση της ή να βρει κάποιον νέο κι ευφάνταστο τρόπο να χρηματοδοτήσει με ζεστό κρατικό χρήμα κάποιον κουμπάρο entrepreneur, σίγουρα όμως δεν ενδιαφέρεται για τους ανθρώπους και αν αυτοί θα ζήσουν, στο σημείο που αυτό δεν δημιουργεί πρόβλημα στην ύπαρξη της. Ας θυμόμαστε λοιπόν αυτό που έδειξε ο Δεκέμβρης: τα κράτη δολοφονούν είτε με σφαίρες, είτε από εγκληματική ανευθυνότητα.

Την ίδια στιγμή που το ήδη διαλυμένο από την οικονομική κρίση ΕΣΥ καταρρέει υπό το βάρος της πανδημίας, ελλείψει προσωπικού και υλικών μέσων η κυβέρνηση θεωρεί σημαντικότερο να ενισχύσει τις δυνάμεις καταστολής, με αθρόες προσλήψεις ειδικών φρουρών. Ενώ χιλιάδες εργαζόμενοι στοιβάζονται στα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς, μετατρέποντάς τα σε εστίες υπερμετάδοσης του κορωνοϊού, η Νέα Δημοκρατία αρνείται πεισματικά να δώσει έστω κι ένα ευρώ για την αγορά λεωφορείων, προτιμώντας να δώσει δισεκατομμύρια σε στρατιωτικούς εξοπλισμούς. Εκατομμύρια σπαταλούνται σε ανοησίες όπως «Μεγάλος Περίπατος» και τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας, που φυσικά φροντίζουν για την επικοινωνιακή θωράκιση της κυβέρνησης των Άριστων.

Η αμφισβήτηση του κράτους όπως προβλήθηκε στην εξέγερση του Δεκέμβρη όχι μόνο είναι επίκαιρη, αλλά ίσως είναι ταιριάζει ακόμη καλύτερα στις ημέρες μας. Γιατί πρέπει επιτέλους να γίνει αντιληπτό πως το κράτος μπορεί να έχει πολλές έγνοιες, αλλά καμία από αυτές δεν αφορά πραγματικά τους πολίτες του.

Σε μία περίοδο παρατεταμένης ύφεσης των κοινωνικών κινημάτων, ο Δεκέμβρης μπορεί να δώσει και πάλι την ώθηση εκείνη που δόθηκε και στο τόσο μακρινό φαινομενικά 2008. Τότε που μια ολόκληρη γενιά νέων ανθρώπων πολιτικοποιήθηκε αντικρίζοντας το πιο ωμό πρόσωπο της κρατικής καταστολής. Τότε που δομές αλληλεγγύης και φορείς πολιτικοποίησης από-τα-κάτω και μακριά από τις κομματικές γραφειοκρατίες, εμφανίστηκαν σε όλη την χώρα, με λαμπρότερο το παράδειγμα του Μικρόπολις στην Θεσσαλονίκη.

Ας πάρουμε δύναμη από τις διαδηλωσεις στις ΗΠΑ για την δολοφονία του George Floyd, στην Πολωνία ενάντια στην απαγόρευση των εκτρώσεων και αυτές τις μέρες στην Γαλλία ενάντια στο νομοσχέδιο για την απαγόρευση βιντεοσκόπησης των μπάτσων και θα αναγνωρίσουμε την συλλογική μας δύναμη. Η γενιά του Δεκέμβρη είναι εδώ και είναι στο δικό της χέρι μαζί με την υπόλοιπη κοινωνία να διαλύσει από τα θεμέλια την κανονικότητα που πάει να επιβάλει η Νέα Δημοκρατία, με τελικό πάντα στόχο να διανύσουμε την απόσταση μεταξύ αυτού που υπάρχει με αυτού που μπορεί να υπάρξει για να φτιάξουμε μαζί έναν κόσμο ελεύθερο.

Συντακτική Ομάδα Βαβυλωνίας

3ο κείμενο των Ζαπατίστας για το ταξίδι τους στην Ευρώπη: Η ανάμνηση αυτού που έρχεται

Τέταρτο μέρος: Η ΑΝΑΜΝΗΣΗ ΑΥΤΟΥ ΠΟΥ ΕΡΧΕΤΑΙ

Οκτώβριος 2020

Συνέβη πριν από 35 Οκτώβρηδες.

Ο Γερο Αντόνιο κοιτά τη φωτιά που αντιστέκεται στη βροχή. Κάτω από το βρεγμένο ψάθινο καπέλο, ανάβει με ένα μισοκαμμένο κούτσουρο το τσιγάρο που μόλις είχε στρίψει. Η φωτιά διατηρείται, κρυμμένη κάτω από τους κορμούς. Ενίοτε, τη βοηθά ο άνεμος και με την πνοή του ζωηρεύει τα κάρβουνα που κοκκινίζουν από θυμό.

Το στρατόπεδο είναι το περίφημο «Watapil», στην λεγόμενη "Sierra Cruz de Plata" που υψώνεται ανάμεσα στα υγρά χέρια των ποταμών Jataté και Perlas. Βρισκόμαστε στο έτος 1985 και ο Οκτώβρης υποδέχεται την ομάδα με μια καταιγίδα, προμήνυμα των επόμενων ημερών. Η ψηλή αμυγδαλιά (που θα ξαναβαφτίσει αυτό το βουνό στην αντάρτικη γλώσσα), κοιτά με συμπόνοια στα πόδια της αυτή τη μικρή, πολύ μικρή, ασήμαντη χούφτα από άντρες και γυναίκες. Πρόσωπα χαραγμένα, δέρματα ισχνά, το βλέμμα λαμπερό (ίσως από τον πυρετό, το πείσμα, το φόβο, το παραλήρημα, την πείνα, την αϋπνία), κουρελιασμένα τα καφέ και μαύρα ρούχα, και οι μπότες παραμορφωμένες από τις λιάνες που προσπαθούν να κρατήσουν τις σόλες στη θέση τους.

Τα λόγια του Γερο Αντόνιο αργά, μόλις που ακούγονται μες στη βοή της καταιγίδας. Τους μιλά σα να απευθυνόταν στον εαυτό του:

«Ο Τύραννος θα έρθει ξανά για να επιβάλλει στο χρώμα της γης τον σκληρό του λόγο, το εγώ του που δολοφονεί τη λογική, τη

δωροδοκία που μεταμφιέζεται σε ελεημοσύνη.

θα έρθει η μέρα που ο θάνατος θα φορέσει τα πιο απάνθρωπα ρούχα του. Με ενισχυμένα τα βήματά της με τροχούς και ουρλιαχτά, η μηχανή που μολύνει τα μονοπάτια, θα καλύψει την καταστροφή με το ψέμα της ευημερίας που θα σπείρει. Όποιος αντισταθεί σε αυτή την αντάρα που τρομοκρατεί φυτά και ζώα, θα χαθεί και από τη ζωή και από τη μνήμη. Με μολύβι από την πρώτη, με το ψέμα από τη δεύτερη. Η νύχτα θα γίνει μεγαλύτερη, ο πόνος απέραντος και ο θάνατος πιο θανατερός.

Οι Aluxo´ob θα προειδοποιήσουν τότε τη μάνα γη, λέγοντας: "Έρχεται ο θάνατος, μητέρα, έρχεται σκοτώνοντας".

θα ξυπνήσει, τότε, η μάνα γη, η πρώτη μητέρα – ταράζοντας τον ύπνο των παπαγάλων, των μακάο και των τουκάν -, και θα απαιτήσει να πάρει πίσω το αίμα των προστατών και προστατριών της. Απευθυνόμενη στα παιδιά της, θα πει:

"Οι μεν θα πάτε να χλευάσετε τον εισβολέα. Οι άλλες θα πάτε να καλέσετε το αδελφικό αίμα. Μη σας τρομάζουν τα νερά, μη σας πτοούν τα κρύα και οι ζέστες. Ανοίξτε δρόμους εκεί που δεν υπάρχουν. Σκαρφαλώστε σε ποτάμια και θάλασσες. Πλεύστε σε βουνά. Πετάξτε σε βροχές και σύννεφα. Γίνετε νύχτα, γίνετε μέρα, αχάραγα ξεκινήστε και ξυπνήστε το σύμπαν. Πολλά είναι τα ονόματα και τα χρώματά μου, αλλά μια η καρδιά μου, και ο θάνατός μου θα είναι θάνατος των πάντων. Μην ντρέπεστε για το χρώμα του δέρματος που σας έδωσα, ούτε για το λόγο που φύτεψα στα στόματά σας, ούτε για το ανάστημα, που σας κρατά τόσο κοντά σε μένα. Γιατί εγώ θα δώσω φως στα βλέμματά σας, ζεστασιά στ' αυτιά σας και δύναμη στα πόδια και τα χέρια σας. Μη φοβάστε τους διαφορετικούς τρόπους και τα διαφορετικά χρώματα, ούτε τα αλλιώτικα μονοπάτια. Γιατί είναι μια η καρδιά που σας έδωσα, ένας ο νους και ένα το βλέμμα".

Τότε, κάτω από την πολιορκία των Aluxo´ob, θα διαλυθούν οι μηχανές της θανάσιμης απάτης, θα συντριβεί η υπεροψία και η απληστία της θα καταστραφεί. Οι ισχυροί θα φέρουν ανδρείκελα

από άλλες χώρες για να επιδιορθώσουν τη διαλυμένη μηχανή. Αυτοί, αφού ελέγξουν τα σπλάχνα των μηχανών του θανάτου και βρουν την αιτία της βλάβης θα πουν: "είναι γεμάτες αίμα". Στην προσπάθειά τους να εξηγήσουν την αιτία αυτού του φοβερού θαύματος, θα ανακοινώσουν στα αφεντικά τους: "δεν ξέρουμε το λόγο. Το μόνο που ξέρουμε είναι ότι το αίμα αυτό κατάγεται από το αίμα των αυτοχθόνων".

Και τότε, εκεί στα μεγάλα αρχοντικά όπου ο Ισχυρός μεθά και κακοποιεί, θα πέσει το κακό πάνω του σαν βροχή. Το παράλογο θα εισβάλλει στα εδάφη του και από τις πηγές θα αναβλύζει αίμα αντί για νερό. Θα μαραθούν οι κήποι του και η καρδιά όσων είναι στη δούλεψή του και τον υπηρετούν. Ο ισχυρός θα φέρει τότε άλλους υποτελείς για να τους χρησιμοποιήσει. Θα έρθουν από άλλη γη. Και μεταξύ ίσων θα γεννηθεί το μίσος που τρέφει το χρήμα και ο αλληλοσπαραγμός, ο θάνατος και η καταστροφή όσων μοιράζονται την ιστορία και τον πόνο.

Εκείνοι που πριν ζούσαν και δούλευαν τη γη, θα γίνουν υπηρέτες και σκλάβες του Ισχυρού στα χώματα και κάτω από τους ουρανούς των προγόνων τους. Θα δουν τη δυστυχία να πέφτει στα σπίτια τους. Οι κόρες και οι γιοί τους, θα χαθούν βουτηγμένοι στη σήψη της διαφθοράς και του εγκλήματος. Θα αναβιώσει το δικαίωμα "της πρώτης νύχτας" με το οποίο το χρήμα δολοφονεί την αθωότητα και την αγάπη. Τα μωρά θα αρπάξουν από την αγκαλιά των μανάδων τους και τη σάρκα τους θα γευτούν οι μεγάλοι Άρχοντες, για να ικανοποιήσουν την αχρειότητα και την κτηνωδία τους. Για το χρήμα ο γιος θα σηκώσει το χέρι στους γονείς και ο θρήνος θα ντύσει τα σπίτια τους. Η κόρη θα χαθεί στο σκοτάδι ή στο θάνατο, δολοφονημένη η ζωή και η ύπαρξή της από τους Άρχοντες και το χρήμα. Άγνωστες ασθένειες θα χτυπήσουν όσους για ψίχουλα πούλησαν την αξιοπρέπεια τη δική τους και των αγαπημένων τους, όσους πρόδωσαν τη φυλή, το αίμα και την ιστορία τους, όσους κατασκεύασαν και διέσπειραν το ψέμα.

Η μάνα Ceiba, που βαστάζει τους κόσμους, θα φωνάξει τόσο δυνατά που ακόμα και ο πιο απομονωμένος και κουφός άνθρωπος θα

ακούσει την πληγωμένη της κραυγή. Και 7 μακρινές φωνές θα την πλησιάσουν. Και 7 μακρινά χέρια θα την αγκαλιάσουν. Και 7 διαφορετικές γροθιές θα ενωθούν μαζί της. Η Μάνα Ceiba θα σηκώσει τότε τα μεσοφόρια και τα χιλιάδες πόδια της θα ποδοπατήσουν και θα ξηλώσουν τους δρόμους με τις σιδερένιες ράγες. Οι τροχοφόρες μηχανές θα βγουν από τους μεταλλικούς δρόμους. Τα νερά θα ξεχειλίσουν από τα ποτάμια και τις λίμνες, και η θάλασσα θα βρυχάται από οργή. Θ' ανοίξουν τότε σε όλους τους κόσμους τα έγκατα της γης και του ουρανού.

> *Τότε, η μάνα γη, η πρώτη μητέρα, θα σηκωθεί και με φωτιά θα πάρει πίσω το σπίτι και τον τόπο της. Πάνω από τα υπεροπτικά κτίρια της Εξουσίας, θα μεγαλώνουν δέντρα, φυτά και ζώα, και στις καρδιές τους θα ζει ξανά ο Votán Zapata, ο προστάτης και η καρδιά του λαού. Και ο ιαγουάρος θα βαδίσει εκ νέου στα αρχαία μονοπάτια, κυριαρχώντας ξανά εκεί που κάποτε βασίλευαν το χρήμα και οι δούλοι του.*

Ο ισχυρός δε θα πεθάνει προτού δει την άξεστη αλαζονεία του να καταρρέει αθόρυβα. Και ψυχορραγώντας, ο Τύραννος θα ξέρει ότι δεν είναι τίποτε περισσότερο από μια κακή ανάμνηση, σε έναν κόσμο που εξεγέρθηκε και αντιστάθηκε στο θάνατο που πρόσταζε η εξουσία του.

Αυτό λέγεται ότι λένε οι παντοτινοί νεκροί, αυτοί που θα πεθάνουν ξανά, αλλά αυτή τη φορά για να ζήσουν.

Να ακουστεί ο λόγος σε κοιλάδες και βουνά, σε λαγκάδια και πεδιάδες˙ να τον τραγουδά συνεχώς το πουλί tapacamino προαναγγέλλοντας τα βήματα της αδελφικής καρδιάς˙ η βροχή και ο ήλιος να τον φυτεύουν στο βλέμμα εκείνων που κατοικούν σε αυτή τη γη. Και ο άνεμος να τον πηγαίνει μακριά για να φωλιάσει στην συντροφική σκέψη.

Γιατί αυτοί οι ουρανοί και αυτά τα χώματα θα δουν πράγματα φοβερά και καταπληκτικά.

Και ο ιαγουάρος θα βαδίσει εκ νέου στα αρχαία μονοπάτια,

κυριαρχώντας ξανά εκεί που κάποτε βασίλευαν το χρήμα και οι δούλοι του».

Ο Γερο Αντόνιο σιώπησε, και μαζί του, σιώπησε και η βροχή. Τίποτε δεν κοιμάται. Τα πάντα ονειρεύονται.

***

Από τα βουνά του Νοτιοανατολικού Μεξικού

SupGaleano

Μεξικό, Οκτώβριος 2020.

Από το Σημειωματάριο του Γατόσκυλου: Δεύτερο μέρος. – Οι πιρόγες.

> *Σας θυμίζω ότι τα σύνορα μεταξύ των χωρών υπάρχουν μόνο για να στοιχειοθετείται το έγκλημα του «λαθρεμπορίου» και να δικαιολογούνται οι πόλεμοι. Είναι ξεκάθαρο ότι υπάρχουν τουλάχιστον δύο πράγματα που βρίσκονται πάνω και από τα σύνορα: το ένα είναι το έγκλημα που, μεταμφιεσμένο σε εκσυγχρονισμό, μοιράζει τη δυστυχία παγκοσμίως. Το άλλο είναι η ελπίδα ότι ντροπή υπάρχει μόνο όταν δεν ακολουθούμε σωστά τα βήματα στο χορό και όχι όταν κοιτάζουμε τον εαυτό μας στον καθρέφτη. Για να τελειώνουμε με το πρώτο και για να κάνουμε το δεύτερο να ανθίσει, το μόνο που χρειάζεται είναι να αγωνιστούμε και να γίνουμε καλύτεροι. Όλα τα άλλα, αυτά που γεμίζουν τις βιβλιοθήκες και τα μουσεία, θα έρθουν μόνα τους. Δεν χρειάζεται να κατακτήσουμε τον κόσμο, αρκεί να τον φτιάξουμε από την αρχή. Αυτά. Σας εύχομαι υγεία και να θυμάστε ότι, για τον έρωτα, το κρεβάτι είναι μόνο μια πρόφαση, για το χορό, η μουσική είναι μόνο ένα στολίδι και για τον αγώνα η εθνικότητα δεν είναι παρά ένα ατύχημα εντελώς συμπτωματικό.*

Δον Ντουρίτο της Λακαντόνα, 1995.

Ο SubMoy έλεγε στον Maxo ότι θα έπρεπε μάλλον να δοκιμάσουν να

βάλουν ξύλο από μπάλσα (εδώ το λένε «φελλό»), αλλά ο ναυπηγός ισχυριζόταν ότι, όσο πιο ελαφρύ είναι το καράβι, τόσο ευκολότερα θα παρασυρόταν από το ρεύμα. *«Μα αφού είπες ότι δεν υπάρχουν ρεύματα στη θάλασσα». «Ναι, αλλά αν υπάρχουν;»,* αντέκρουσε ο Maxo. Ο SubMoy είπε τότε στους υπόλοιπους συντρόφους της Παράνομης Επαναστατικής Ιθαγενικής Επιτροπής να προχωρήσουν στην επόμενη δοκιμή: πιρόγες.

Άρχισαν να λαξεύουν διάφορες πιρόγες. Με τσεκούρια και ματσέτες έδιναν μορφή και ναυτική καριέρα σε κορμούς που αρχικά προορίζονταν να γίνουν καυσόξυλα. Λόγω της ολιγόλεπτης απουσίας του SubMoy, απευθύνθηκαν στον SupGaleano ρωτώντας αν θα βάφτιζαν τα σκάφη. *«Ναι, φυσικά»,* απάντησε αφηρημένος ο Sup, ενώ παρακολουθούσε τον Monarca που επιδιόρθωνε ένα παλιό πετρελαιοκινητήρα.

Άρχισαν, λοιπόν, να σχεδιάζουν και να ζωγραφίζουν ονόματα λογικά και διακριτικά στις πλευρές των σκαφών. Το ένα ονομαζόταν: *«Ο κολυμβητής και θαλασσοπηδήχτρας Chompiras*». Το άλλο: *«Ο διεθνιστής. Άλλο το ένα και άλλο το don't fuck me, κουμπάρε»*. Ή το: *«Έρχομαι σε λιγάκι, δεν αργώ αγάπη μου»*. Σε ένα άλλο πιο πέρα έγραφε: *«Αφού μας καλέσατε, ας προσέχατε»*. Οι του puy Jacinto Canek βάφτισαν τη δική τους «Jean Robert». Αυτός ήταν ο δικός τους τρόπος για να τους συνοδεύει στο ταξίδι.

Σε μια άλλη πιο μακριά καταφέρνουμε να διαβάσουμε: *«Προς τί τα κλάματα με τόσο άφθονο αλμυρό νερό;»* Και ακολουθούσαν οι λεπτομέρειες: *«Αυτό το καράβι κατασκευάστηκε από τη Ναυτική Επιτροπή του αυτόνομου εξεγερμένου ζαπατιστικού δήμου "Μας επικρίνουν που βάζουμε τόσο μεγάλα ονόματα στις MAREZ και στα Καρακόλ, αλλά ποσώς μας ενδιαφέρει", του Συμβουλίου Καλής Διακυβέρνησης "Επίσης". Βραχύβιο προϊόν. Ημερομηνία λήξης: εξαρτάται. Τα σκάφη μας δεν βυθίζονται, απλά λήγουν. Δεν είναι το ίδιο. Προσλήψεις κατασκευαστών πιρόγας και μουσικών στα CRAREZ (στο συμβόλαιο δεν περιλαμβάνεται η μαρίμπα ούτε ο ηχητικός εξοπλισμός – γιατί τι θα γίνει αν βυθιστούν και μετά δεν αντικατασταθούν; -, αλλά θα δώσουμε τον καλύτερό μας εαυτό*

στο τραγούδι…. Εντάξει, στο περίπου. Εξαρτάται). Αυτή η πιρόγα είναι εισηγμένη στο χρηματιστήριο της αντίστασης. Συνεχίζεται στην επόμενη πιρόγα…» (εννοείται πως θα έπρεπε να κάνεις το γύρο της πιρόγας και των εσωτερικών της τοιχωμάτων για να διαβάσεις ολόκληρο το όνομα. Ναι, έχετε δίκιο, μέχρι το εχθρικό υποβρύχιο να μεταδώσει ολόκληρο το όνομα το σκάφος θα έχει αριβάρει στις ευρωπαϊκές ακτές).

Κι ενώ λάξευαν τους κορμούς, άρχισε το σούσουρο. Ο αγαπημένος Amado είπε στον Pablito που είπε στον Pedrito που ενημέρωσε την Defensa Zapatista (Ζαπατιστική Άμυνα) που το συζήτησε με την Esperanza (Ελπίδα) που προειδοποίησε την Calamidad (Συμφορά) λέγοντας «αλλά μην το πεις σε κανένα» που το ψιθύρισε στις μαμάδες της που το ανακοίνωσαν στην ομάδα *«ως γυναίκες που είμαστε»*.

Όταν ο SupGaleano άκουσε τις γυναίκες να έρχονται, σήκωσε τους ώμους και, φτύνοντας τα κομμάτια του στομίου της πίπας του, έδωσε στον Monarca το κλειδί 2,5 εκατοστών που ονομάζουν ισπανικό.

Μετά από λίγο φτάνει ο Jacobo: *«Εϊ, Sup θα καθυστερήσει ο SubMoy;»*

«Δεν έχω ιδέα», απάντησε ο SupGaleano, κοιτώντας απελπισμένος την σπασμένη του πίπα.

«Εσύ ξέρεις πόσοι θα ταξιδέψουν;», συνέχισε ο Jacobo.

«Όχι ακόμα.», απάντησε ο Sup, *«Η Ευρώπη των από κάτω δεν έχει απαντήσει πόσους μπορεί να δεχθεί. Γιατί;»*

«Ε, να… έλα καλύτερα για να δεις και μόνος σου», του αποκρίθηκε ο Jacobo.

Ο SupGaleano κοιτώντας το ζαπατιστικό στόλο σπάει κι άλλη πίπα. Παραταγμένες στην όχθη του ποταμού οι 6 πιρόγες με τα ακατανόητα ονόματα, είχαν γεμίσει γλάστρες και λουλούδια.

«Τι είναι αυτό;», ρώτησε ο Sup για τους τύπους.

«Είναι το κάργκο των συντροφισσών», απάντησε παραδομένος ο Rubén.

«Το κάργκο τους;», ξαναρώτησε ο Sup.

«Ναι, ήρθαν, φόρτωσαν τα φυτά και το μόνο που είπαν ήταν "θα χρειαστούμε και αυτά". Αργότερα ήρθε ένα κοριτσάκι – δεν ξέρω το όνομά της – και ρωτούσε αν το ταξίδι θα κρατήσει πολύ, αν θα αργήσουμε να πάμε εκεί που είναι να πάμε. Όταν τη ρώτησα γιατί και αν θα ταξιδέψουν και οι μαμάδες της, μου απάντησε «Όχι». Άρχισε λοιπόν να μου εξηγεί πως ήθελε να στείλει ένα δεντράκι, μικρούλι, και αν το ταξίδι κρατήσει πολύ θα είναι πια μεγάλο όταν φτάσουμε και με το δυνατό ήλιο θα μπορούμε να πίνουμε το pozol μας στη σκιά του», αποκρίθηκε ο Rubén.

«Αλλά αφού είναι όλα ίδια», παραπονέθηκε ο Sup (εννοώντας, βεβαίως, τα φυτά).

«Όχι», απάντησε η Alejandra από την Παράνομη Επαναστατική Ιθαγενική Επιτροπή. *«Αυτό είναι **estafiate**, για τον πονόκοιλο, αυτό θυμάρι, αυτό μέντα, εκεί έχουμε χαμομήλι, ρίγανη, μαϊντανό, κόλιαντρο, δάφνη, άγριο σπανάκι, αλόη. Αυτό εδώ είναι για τη διάρροια, αυτό για τα καψίματα, αυτό για την αϋπνία, αυτό για τον πονόδοντο, το άλλο για τους κολικούς, αυτό λέγεται «πανάκεια», αυτό εκεί είναι για τον έμετο, επίσης έχουμε moma, βρωμόχορτο, σχοινόπρασο, απήγανο, γεράνια, γαρύφαλλα, τουλίπες, τριαντάφυλλα, νυχάκια και ούτω καθ'εξής.»*

Ο Jacobo ένιωσε την υποχρέωση να διευκρινίσει: *«Με το που τελειώναμε την πιρόγα, και γυρνάγαμε, τί να δούμε: βουνό από φυτά. Ήδη έχουν γεμίσει 6 πιρόγες. Γι' αυτό ρωτώ αν θα φτιάξουμε κι άλλες, γιατί θα τις τιγκάρουν κι αυτές».*

«Αλλά αν στείλετε όλα αυτά, πού θα χωρέσουν οι σύντροφοι;», προσπάθησε να πει ο Sup στη συντρόφισσα, συντονίστρια των γυναικών, που ήταν φορτωμένη με δύο γλάστρες στα χέρια και ένα μωρό στην πλάτη.

«Α! Γιατί θα έρθουν και άντρες;», τον ρώτησε εκείνη.

« Εν πάση περιπτώσει. Εδώ ούτε οι γυναίκες δε χωράνε», διαμαρτυρήθηκε ο Sup στα πρόθυρα νευρικού κλονισμού.

«Α! Εμείς δε θα πάμε με καράβι. θα πάμε αεροπορικώς για να μην ξεράσουμε. Εντάξει, μπορεί λίγο, αλλά όχι τόσο πολύ», του αποκρίθηκε η συντρόφισσα.

«Και ποιός σας είπε ότι εσείς θα πάτε αεροπορικώς;», ρώτησε ο Sup.

«Εμείς το λέμε.», απάντησε εκείνη.

«Και πώς σας ήρθε να πάρετε αυτή την απόφαση;», την ξαναρώτησε ο Sup.

«Ήρθε η Esperanza στη συνέλευση των γυναικών και μας ενημέρωσε ότι όλες θα βρούμε οικτρό θάνατο αν ταξιδέψουμε μαζί με τους καταραμένους άντρες. Το σκεφτήκαμε λοιπόν στη συνέλευση και αποφασίσαμε το εξής: δε φοβόμαστε και είμαστε διατεθειμένες και αποφασισμένες να βρουν οι άντρες οικτρό θάνατο αντί για μας.

Κάναμε λοιπόν τους υπολογισμούς μας και αποφασίσαμε να νοικιάσουμε το αεροπλάνο που αγόρασε ο Calderón για τον Peña Nieto, το οποίο οι σημερινές κακές κυβερνήσεις δεν ξέρουν τι να το κάνουν. Λένε πως το εισιτήριο κοστίζει 500 πέσος. Έχουν ήδη γραφτεί 111 συντρόφισσες, αλλά νομίζω πως λείπουν οι ποδοσφαιρικές ομάδες των γυναικών της πολιτοφυλακής. Έτσι, αν πάμε μόνο 111, θα μας κόστισει 55.000 πέσος, αλλά επειδή οι γυναίκες με μωρά πληρώνουν τα μισά, μιλάμε για 27.750. Αν αφαιρέσουμε το ΦΠΑ και την έκπτωση για τα έξοδα παράστασης, το κόστος πέφτει περίπου στα 10.000 πέσος για όλες. Και αυτό εφόσον δεν υποτιμηθεί το δολάριο, γιατί σε αυτή την περίπτωση το κόστος μειώνεται κι άλλο. Και για να μην υπάρχουν γκρίνιες για τα έξοδα, θα τους δώσουμε το βόδι του κουμπάρου μου, που είναι ολόιδιο, ας μην πω ποιός, αλλά τι να κάνουμε έτσι είναι όλοι οι μάτσο».

Ο SupGaleano έμεινε άφωνος, προσπαθώντας να θυμηθεί πού στο

διάολο είχε αφήσει την πίπα έκτακτης ανάγκης. Βλέποντας, όμως, ότι οι γυναίκες είχαν αρχίσει να κουβαλούν και κότες, κόκορες, κοτόπουλα, γουρούνια, πάπιες και γουαχολότε, είπε στον Monarca: *«Φώναξε τον SubMoy και πες του να έρθει γρήγορα. Είναι πολύ επείγον».*

Η πομπή γυναικών, φυτών και ζώων επεκτεινόταν πέρα από το βοσκοτόπι. Την ακολουθούσε η συμμορία της μικρής Defensa Zapatista (Ζαπατιστική Άμυνα): μπροστά βρισκόταν ο Pablito με το άλογό του, που τώρα ακολουθεί τακτική τύπου «αν δεν μπορείς να τις νικήσεις, πήγαινε με τα νερά τους», τον ακολουθούσε ο αγαπημένος Amado με το ποδήλατό του – με τη μια ρόδα τρύπια -. Πιο πίσω ήταν το γατόσκυλο με ένα κοπάδι αγελάδων. Η Defensa και η Esperanza μετρούσαν τις πιρόγες για να δουν αν χωρούσαν τα τέρματα του ποδοσφαίρου. Το μονόφθαλμο άλογο είχε κρεμασμένο στη μουσούδα του ένα διχτάκι με πλαστικά μπουκάλια. Η Calamidad πέρασε κουβαλώντας ένα γουρουνάκι που στρίγγλιζε από φόβο, μήπως το ρίξουν στο ποτάμι για να το σώσουν μετά… Όχι;

Η πομπή έκλεινε με κάτι που έμοιαζε υπερβολικά με σκαθάρι. Είχε μια πειρατική καλύπτρα στο δεξί μάτι, ένα συρματόσχοινο – σαν γάντζο – στο ένα του ποδαράκι και στο άλλο μια απομίμηση ξύλινου ποδιού, που στην πραγματικότητα δεν ήταν παρά μια αγκίδα από κάποια πριονισμένη λιάνα. Το παράξενο ον, κραδαίνοντας ένα μικρό έλασμα από μάσκα, απήγγειλε με αξιοθαύμαστη φωνή: *«Με δέκα κανόνια στην κάθε πλευρά, / και ούριο άνεμο, σαλπάρει, / δεν σχίζει τη θάλασσα, πετάει / μια μπρατσέρα. / Το πειρατικό πλοίο που για τη γενναιότητά του / το ‘λέγαν, «Τρομερό» / Γνωστό ήταν στις θάλασσες / στα πέρατα της γης.».*

Όταν ο Εξεγερμένος Υποδιοικητής Moisés, επικεφαλής της εν εξελίξει αποστολής, επέστρεψε, βρήκε τον SupGaleano με ένα ανεξήγητο χαμόγελο. Ο Sup είχε ανακαλύψει στην τσέπη του παντελονιού του μια άθικτη πίπα.

Βεβαιώνω

Γαβ-μιάου.

2ο κείμενο αναγγελίας του ταξιδιού των Ζαπατίστας στην Ευρώπη

ΓΙΑ ΤΗ ΖΩΗ. Οι Ζαπατίστας θα διατρέξουν τις πέντε ηπείρους

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΗΣ ΠΑΡΑΝΟΜΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗΣ ΙΘΑΓΕΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ-ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΟΥ ΖΑΠΑΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗΣ.

Έκτο μέρος: Ένα βουνό μεσοπέλαγα: https://spithazapatista.home.blog/2020/10/14/zapa_europe/

https://www.babylonia.gr/2020/11/24/1o-anakoinothen-ton-zapatistas-ena-vouno-mesopelaga/

Πέμπτο Μέρος: Η ματιά και η απόσταση ως την πόρτα

Οκτώβριος 2020

Ας υποθέσουμε, για παράδειγμα, ότι μπορούμε να επιλέξουμε ματιά. Ας υποθέσουμε ότι, έστω για μια στιγμή, μπορείτε να απελευθερωθείτε από την τυραννία των κοινωνικών δικτύων που επιβάλλουν, όχι μόνο αυτό που βλέπουμε και που λέμε, αλλά και πώς το βλέπουμε και πώς το λέμε. Ας υποθέσουμε, λοιπόν, ότι σηκώνετε το βλέμμα. Πιο ψηλά: από το άμεσο στο τοπικό, μετά στο περιφερειακό, στο εθνικό, στο παγκόσμιο. Το βλέπετε; Πράγματι, ένα χάος, μια σύγχυση, μια αταξία. Ας υποθέσουμε, λοιπόν, ότι είστε άνθρωπος. Ότι δεν είστε μια ψηφιακή εφαρμογή που βλέπει γρήγορα, ταξινομεί, ιεραρχεί, κρίνει και τιμωρεί. Ότι εσείς, λοιπόν, επιλέγετε τι να κοιτάξετε και πώς. Είναι

πιθανό (είναι απλά μια υπόθεση) ότι το να βλέπεις και το να κρίνεις δεν είναι το ίδιο. Έτσι, λοιπόν, είναι πιθανό εσείς να μην επιλέγετε μόνο, αλλά να αποφασίζετε κιόλας. Να αλλάζετε, για παράδειγμα την ερώτηση, και, από το «*αυτό είναι καλό ή κακό;*», να πηγαίνετε στο «*τι είναι αυτό;*». Η πρώτη ερώτηση οδηγεί βέβαια σε μια προκλητική συζήτηση (άραγε υπάρχουν ακόμα προκλητικές συζητήσεις;). Κι από εδώ, οδηγείται κανείς στο «*αυτό είναι κακό –ή καλό– επειδή το λέω εγώ*». Ή ίσως να υπάρχει μια συζήτηση για το τι είναι καλό και τι είναι κακό, και από εδώ να οδηγείται κανείς στα επιχειρήματα και τις υποσημειώσεις. Αυτό είναι καλύτερο, βέβαια, από το να κάνει κανείς «λάικ» ή να πατάει το χεράκι τού «μπράβο»· αυτό που σας πρότεινα, όμως, είναι να αλλάξετε το σημείο της εκκίνησης: να διαλέξετε την κατεύθυνση της ματιάς σας.

Για παράδειγμα, αποφασίζετε να κοιτάξετε τους μουσουλμάνους: μπορείτε να διαλέξετε, ας πούμε, ανάμεσα σε αυτούς που έκαναν τη δολοφονική επίθεση κατά του *Charlie Hebdo* ή αυτούς που διαδηλώνουν στους δρόμους της Γαλλίας για να διεκδικήσουν, για να απαιτήσουν, για να επιβάλουν τα δικαιώματά τους. Αφού φτάσατε να διαβάζετε αυτές τις γραμμές, είναι πολύ πιθανό να υποστηρίζετε τους «χωρίς χαρτιά». Προφανώς, αισθάνεστε έως και υποχρεωμένοι να διακηρύξετε ότι ο Μακρόν είναι ένας ηλίθιος. Όμως, ρίχνοντας αυτή τη βιαστική ματιά προς τα πάνω, επιστρέφετε και ξανακοιτάτε τις διαμαρτυρίες, τα στρατόπεδα και τις διαδηλώσεις των μεταναστών. Αναρωτιέστε πόσοι είναι: σας φαίνονται πολλοί, ή λίγοι, ή υπερβολικά πολλοί, ή αρκετοί. Η σκέψη σας έχει περάσει από τη θρησκευτική τους ταυτότητα στο πλήθος τους. Αναρωτιέστε λοιπόν τι να θέλουν, για τι να αγωνίζονται. Κι εδώ αποφασίζετε αν θα ψάξετε στα μέσα και στα κοινωνικά δίκτυα για να το μάθετε …ή αν θα ακούσετε απευθείας τους ίδιους. Ας υποθέσουμε ότι μπορείτε να τους ρωτήσετε. Τους ρωτάτε ποια είναι η θρησκευτική τους πίστη; Τους ρωτάτε πόσοι είναι; Ή τους ρωτάτε γιατί εγκατέλειψαν τη γη τους και γιατί αποφάσισαν να φτάσουν σε εδάφη και ουρανούς με άλλη γλώσσα, άλλη κουλτούρα, άλλους νόμους και άλλους τρόπους; Ίσως σας απαντήσουν με μία μόνο λέξη: πόλεμος. Ή ίσως σας πουν με

λεπτομέρειες αυτό που σημαίνει η λέξη αυτή στη δική τους πραγματικότητα. Πόλεμος. Αποφασίζετε να ψάξετε. Πόλεμος πού; Ή, ακόμα καλύτερα, γιατί αυτός ο πόλεμος; Σας βομβαρδίζουν με εξηγήσεις. θρησκευτικές πεποιθήσεις, εδαφικές διεκδικήσεις, λεηλασία των φυσικών πόρων ή απλά ωμή βλακεία. Αλλά δεν είστε ικανοποιημένοι με τις απαντήσεις, και αναρωτιέστε ποιος κερδίζει από αυτή την καταστροφή, τον ξεριζωμό, την ανοικοδόμηση, τη μετακίνηση των πληθυσμών. Βρίσκετε τότε τα στοιχεία διαφόρων εταιρειών. Ψάχνετε τις εταιρείες αυτές και ανακαλύπτετε ότι βρίσκονται σε διάφορες χώρες και ότι κατασκευάζουν όχι μόνο όπλα, αλλά και αυτοκίνητα, πυραύλους, φούρνους μικροκυμάτων, υπηρεσίες συσκευασίας, τράπεζες, κοινωνικά δίκτυα, «μιντιακό περιεχόμενο», ρούχα, κινητά και υπολογιστές, παπούτσια, βιολογικά τρόφιμα, ναυτιλιακές εταιρείες, διαδικτυακές πωλήσεις, πρωθυπουργούς και υπουργούς, κέντρα επιστημονικής έρευνας, αλυσίδες ξενοδοχείων και εστιατορίων, fast-food, αερογραμμές, θερμοηλεκτρικές μονάδες και, βέβαια, ιδρύματα «ανθρωπιστικής» βοήθειας.

> *θα μπορούσατε να πείτε, τότε, ότι η ευθύνη ανήκει στην ανθρωπότητα και σε ολόκληρο τον κόσμο. Αναρωτιέστε, όμως, μήπως δεν είναι ο κόσμος ή η ανθρωπότητα υπεύθυνοι γι' αυτή την πορεία, γι' αυτή τη διαμαρτυρία, γι' αυτά τα στρατόπεδα μεταναστών, γι' αυτή την αντίσταση. Και έτσι φτάνετε στο συμπέρασμα ότι ίσως, μάλλον, μπορεί, υπεύθυνο να είναι ένα ολόκληρο σύστημα. Ένα σύστημα που παράγει και αναπαράγει τον πόνο, γι' αυτούς που το δημιουργούν και γι' αυτούς που το υποφέρουν.*

Τώρα στρέψτε τη ματιά σας στη διαδήλωση που περνά από τους δρόμους της Γαλλίας. Υποθέστε ότι είναι λίγοι, πολύ λίγοι. Ότι είναι μόνο μια μητέρα που κουβαλάει το μωρό της. Σας ενδιαφέρουν τώρα οι θρησκευτικές της πεποιθήσεις, η γλώσσα, τα ρούχα, η κουλτούρα, οι τρόποι της; Σας ενδιαφέρει ότι είναι μια γυναίκα μόνη, που κουβαλάει το μωρό της στα χέρια; Τώρα για ένα λεπτό ξεχάστε τη γυναίκα, και εστιάστε το βλέμμα στο μωρό. Έχει σημασία αν είναι αγόρι, κορίτσι ή κάτι άλλο; Έχει

σημασία το χρώμα; Ίσως τώρα ανακαλύπτετε ότι το σημαντικό είναι η ζωή της.

Τώρα προχωρήστε. Αφού έχετε φτάσει ως εδώ, λίγες ακόμα γραμμές δεν θα σας κάνουν κακό. Εντάξει, όχι μεγάλο κακό.

Υποθέστε ότι αυτή η γυναίκα σας μιλά κι ότι εσείς έχετε το προνόμιο να καταλαβαίνετε αυτό που σας λέει. Πιστεύετε ότι θα απαιτούσε να της ζητήσετε συγγνώμη για το χρώμα του δέρματός σας, τη θρησκευτική σας πίστη, την εθνικότητά σας, τους προγόνους, τη γλώσσα, το φύλο, τους τρόπους σας; Θα νιώθατε υποχρεωμένοι να ζητήσετε συγγνώμη γι' αυτό που είστε; Ελπίζετε ότι θα σας συγχωρέσει κι ότι θα γυρίσετε στη ζωή σας έχοντας ξεχρεώσει; Ή ότι δεν θα σας συγχωρέσει, κι ότι θα της πείτε «*καλά, τουλάχιστον το προσπάθησα, και μετανιώνω ειλικρινά γι' αυτό που είμαι*»;

Ή φοβάστε ότι εκείνη δεν θα σας μιλήσει, παρά θα σας κοιτάξει σιωπηρά, κι εσείς θα νιώσετε αυτό το βλέμμα να σας ρωτά «*Κι εσύ, τι;*».

Αν φτάσετε σε αυτό το συλλογισμό, σε αυτό το συναίσθημα, σε αυτή την αγωνία, σε αυτή την απελπισία, τότε λυπάμαι, δεν έχετε γιατρειά: είστε άνθρωπος.

_*_

Έχοντας πλέον καταστήσει σαφές πως δεν είστε ***ρομπότ,*** μπορείτε να επαναλάβετε την άσκηση στη νήσο Λέσβο, στο Γιβραλτάρ, στα Στενά της Μάγχης, στον ποταμό Σουτσιάτε, στον ποταμό Μπράβο.

Μετακινήστε τώρα τη ματιά σας και ψάξτε να βρείτε την Παλαιστίνη, το Κουρδιστάν, τη Χώρα των Βάσκων και τη Γη των Μαπούτσε. Ναι το ξέρω, ζαλίζεστε λίγο… και δεν είναι κι όλα τα μέρη. Στα μέρη όμως αυτά, υπάρχουν εκείνοι (πολλοί ή λίγοι ή παρά πολλοί ή αρκετοί) που επίσης αγωνίζονται για να ζήσουν. Φαίνεται όμως πως θεωρούν τη ζωή αναπόσπαστα συνδεδεμένη με τη γη τους, τη γλώσσα τους, τον πολιτισμό τους, τους τρόπους τους. Αυτό που το Εθνικό Ιθαγενικό

Κογκρέσο μάς έμαθε να αποκαλούμε «territorio – έδαφος», και που δεν είναι απλά και μόνο ένα κομμάτι γης. Δεν μπαίνετε στον πειρασμό να θέλετε να ακούσετε τα άτομα αυτά να σας αφηγούνται την ιστορία τους, τους αγώνες τους, τα όνειρά τους; Ναι, το ξέρω, ίσως θα σας βόλευε καλύτερα να ανατρέξετε στη Wikipedia, δεν είναι όμως πειρασμός να τα ακούσετε απευθείας και να προσπαθήσετε να τα καταλάβετε;

Επιστροφή τώρα σε ό,τι βρίσκεται ανάμεσα στους ποταμούς Μπράβο και Σουτσιάτε. Πηγαίνετε σε έναν τόπο που λέγεται «Μορέλος». Η ματιά σας ας ξαναπλησιάσει στο δήμο Τεμοάκ. Και ας εστιάσει τώρα στην κοινότητα Αμιλσίνγκο. Βλέπετε αυτό το σπίτι; Είναι το σπίτι ενός άντρα ο οποίος εν ζωή έφερε το όνομα Σαμίρ Φλόρες Σομπεράνες. Μπροστά στην πόρτα αυτή δολοφονήθηκε. Το έγκλημά του; Αντιστεκόταν σε ένα μεγα-πρότζεκτ που σημαίνει θάνατο για τη ζωή των κοινοτήτων στις οποίες αυτός ανήκε. Όχι, δεν έκανα κανένα λάθος γράφοντας: Ο Σαμίρ δολοφονήθηκε όχι γιατί υπεράσπιζε τη δική του ζωή, αλλά τη ζωή των κοινοτήτων του.

Και κάτι παραπάνω: Ο Σαμίρ δολοφονήθηκε γιατί υπεράσπιζε τη ζωή των γενιών που ακόμη δεν υπάρχουν, ούτε καν στις σκέψεις των ανθρώπων. Επειδή για εμάς, για τον Σαμίρ, για τις συντρόφισσες και τους συντρόφους του, για τους αυτόχθονες λαούς οι οποίοι έχουν συνασπισθεί στο CNI (Εθνικό Ιθαγενικό Κογκρέσο) και για όλους εμάς, όλες εμάς, *όλοιες* εμάς τους ζαπατίστας, **η ζωή της κοινότητας δεν είναι κάτι που διαδραματίζεται μονάχα στο παρόν. Είναι, πάνω από όλα, αυτό που μέλλεται να 'ρθει. Η ζωή της κοινότητας είναι κάτι που οικοδομείται σήμερα, αλλά με τα μάτια στραμμένα στο αύριο.** Η ζωή στην κοινότητα είναι λοιπόν κάτι που κληροδοτείται. Πιστεύετε λοιπόν τώρα εσείς πως ο λογαριασμός έχει κλείσει αν οι δολοφόνοι –φυσικοί ή ηθικοί αυτουργοί – ζητήσουν συγνώμη; Πιστεύετε πως η οικογένειά του, το CNI, εμείς, θα ικανοποιηθούμε αρκεί να ζητήσουν συγνώμη οι εγκληματίες; *«Συγνώμη, εγώ τον στοχοποίησα, για να τον σκοτώσουν οι πληρωμένοι δολοφόνοι, ποτέ δεν ήξερα να κρατώ το στόμα μου*

κλειστό. θα κοιτάξω να διορθωθώ ή και όχι. Αλλά σας ζήτησα ήδη συγνώμη, διαλύστε τώρα τα μπλόκα διαμαρτυρίας και ας ολοκληρώσουμε το θερμοηλεκτρικό εργοστάσιο, γιατί αλλιώς θα χαθούνε πολλά λεφτά». Πιστεύετε τώρα εσείς πως αυτό περιμένουν, πως αυτό περιμένουμε, πώς γι' αυτό αγωνίζονται, πώς γι' αυτό αγωνιζόμαστε; Για να μας ζητήσουν συγνώμη; Να πουν *«συγχωρήστε μας, ναι, δολοφονήσαμε τον Σαμίρ και, επί τη ευκαιρία, θα δολοφονήσουμε και τις κοινότητές σας. Συγχωράτε μας λοιπόν. Και αν δε μας συγχωρέσετε, ποσώς μας ενδιαφέρει, το έργο πρέπει να ολοκληρωθεί».*

Και φαίνεται πως αυτοί που θα ζητούσαν συγνώμη για το θερμοηλεκτρικό εργοστάσιο, είναι οι ίδιοι του Τρένου που κακώς αποκαλείται «Μάγια», οι ίδιοι του «διαδρόμου του Ισθμού», οι ίδιοι που φτιάχνουν φράγματα και ανοιχτά ορυχεία και θερμοηλεκτρικά εργοστάσια, οι ίδιοι που κλείνουν τα σύνορα για να σταματήσουν τα μεταναστευτικά κύματα που προκαλούν οι πόλεμοι που αυτοί τροφοδοτούν, οι ίδιοι που καταδιώκουν τους Μαπούτσε, οι ίδιοι που σφαγιάζουν τους Κούρδους, οι ίδιοι που καταστρέφουν την Παλαιστίνη, οι ίδιοι που πυροβολούν Αφροαμερικανούς, οι ίδιοι που εκμεταλλεύονται (έμμεσα ή άμεσα) τους εργαζόμενους σε κάθε γωνιά του πλανήτη, οι ίδιοι που καλλιεργούν και εγκωμιάζουν την έμφυλη βία, οι ίδιοι που εκπορνεύουν τα παιδιά, οι ίδιοι που σας παρακολουθούν για να μάθουν τι σας αρέσει και να σας το πουλήσουν -κι άμα δεν υπάρχει κάτι που να σας αρέσει δεν έγινε δα και τίποτε, αυτοί ό,τι γουστάρουν κάνουν-, οι ίδιοι που καταστρέφουν τη φύση. Οι ίδιοι που θέλουν να σας κάνουν να πιστέψετε, εσάς, τους υπόλοιπους, *όλοιες* εμάς, πως την ευθύνη για αυτό το παγκόσμιο εν εξελίξει έγκλημα, την φέρουν κάποια έθνη, κάποιες θρησκευτικές πεποιθήσεις, η αντίσταση στην πρόοδο, κάποιοι οπισθοδρομικοί, κάποιες γλώσσες, κάποιες ιστορίες, κάποιοι τρόποι. Και όλα αυτά, στο τέλος τέλος, συνοψίζονται στην «ατομική ευθύνη», στην ευθύνη του καθενός…. ή της καθεμιάς (για να μην ξεχνάμε και την ισότητα των φύλων).

Αν ήταν δυνατόν να πάει κανείς σε όλες αυτές τις γωνιές

ετούτου του πλανήτη που ψυχορραγεί, εσείς τι θα κάνατε; Ωραία, δεν το ξέρουμε. Όμως εμείς οι ζαπατίστας, θα πηγαίναμε για να μάθουμε. Εντάξει, και για να χορέψουμε, όμως το ένα δεν αποκλείει το άλλο, νομίζω. Αν υπήρχε η ευκαιρία για κάτι τέτοιο, θα ήμασταν διατεθειμένοι να διακινδυνεύσουμε τα πάντα. ΤΑ ΠΑΝΤΑ. Όχι μόνο τις ατομικές μας ζωές, αλλά και τη συλλογική μας ζωή. Κι αν δεν υπήρχε αυτή η δυνατότητα, θα αγωνιζόμασταν για να τη δημιουργήσουμε. Για να την χτίσουμε, σαν να επρόκειτο για ένα καράβι. Ναι το ξέρω, είναι μια τρέλα. Κάτι το αδιανόητο. Ποιος θα μπορούσε να σκεφτεί πως η μοίρα εκείνων που αντιστέκονται σε ένα θερμοηλεκτρικό εργοστάσιο, σε μια τσοσοδούλικη γωνιά του Μεξικού, θα μπορούσε να ενδιαφέρει τον Παλαιστίνιο, τον Μαπούτσε, τον Βάσκο, το μετανάστη, τον Αφροαμερικανό, την νεαρή ακτιβίστρια για το περιβάλλον από τη Σουηδία, την Κούρδισα αντάρτισσα, τη γυναίκα που αγωνίζεται στην άλλη μεριά του πλανήτη, στην Ιαπωνία, την Κίνα, τις Κορέες, την Ωκεανία, τη μάνα Αφρική;

Δε θα έπρεπε, αντίθετα, να πάμε για παράδειγμα στο Τσαμπλεκάλ, στο Γιουκατάν, στα γραφεία της οργάνωσης Equipo Indignación και να τους απαιτήσουμε: *«Έι! Εσείς που είστε λευκοί και θρησκευόμενοι , ζητήστε συγνώμη!»;* Είμαι σχεδόν σίγουρος ότι θα απαντούσαν: *«κανένα πρόβλημα, περιμένετε όμως τη σειρά σας, γιατί τώρα είμαστε απασχολημένοι, **συνοδεύουμε** αυτούς που αντιστέκονται στο Τρένο Μάγια, αυτούς που λεηλατούνται, διώκονται, φυλακίζονται και σκοτώνονται».* Και θα πρόσθεταν:

«Και έχουμε, επιπλέον, να απαντήσουμε και στην καταγγελία εξοχώτατου ότι μας χρηματοδοτούν οι Iluminatti ως μέρος μιας διαπλανητικής συνωμοσίας για να σταματήσουμε τον Τέταρτο Μετασχηματισμό». Αν για κάτι είμαι βέβαιος, είναι πως θα χρησιμοποιούσαν το ρήμα «**συνοδεύω**» και όχι τα ρήματα «διοικώ», «προστάζω», «καθοδηγώ».

Ή μήπως θα ‘πρεπε καλύτερα να εισβάλουμε στις Ευρώπες με την κραυγή *«Χλωμά πρόσωπα, παραδοθείτε!»,* και να καταστρέψουμε τον Παρθενώνα, το Λούβρο και το Πράδο, κι αντί για γλυπτά και πίνακες, να γεμίσουμε τα πάντα με ζαπατίστικα κεντήματα,

ιδιαίτερα δε με μάσκες ζαπατίστικες -οι οποίες, επί τη ευκαιρία, είναι και αποτελεσματικές και καθόλου άσκημες- κι αντί για μακαρονάδες, θαλασσινά και παέγια, να επιβάλουμε την κατανάλωση ελότε, κακατέ και γιέρμπα μόρα, αντί για αναψυκτικά, κρασιά και μπύρες, υποχρεωτικά ποσόλ. Και όποιος βγει στο δρόμο χωρίς πασαμοντάνια, πρόστιμο ή φυλακή (εντάξει, προαιρετικά, δεν πρέπει και να υπερβάλλουμε)· και να φωνάξουμε: *«Ε!, εσείς εκεί οι ροκάδες, η μαρίμπα είναι υποχρεωτική! Κι από δω και στο εξής, κούμπια και ξερό ψωμί, ξεχάστε εντελώς το ρεγκετόν (σας βάζει σε πειρασμό, έ;). Ε!, εσύ, Πάντσο Βαρόνα, Σαμπίνα, και όλοι εσείς οι άλλοι στις ορχήστρες, θα ξεκινάτε με το Cartas Marcadas, και λούπα συνέχεια, δεν πα να πάει δέκα, έντεκα, δώδεκα, μία δύο, τρεις…. αρκεί, αύριο ξυπνάμε νωρίς! Κι εσύ, ο άλλος, ο τέως βασιλιάς, ο όπου-φύγει-φύγει, άσε ήσυχους αυτούς τους ελέφαντες και στην κουζίνα για μαγείρεμα! Κολοκυθόσουπα για όλη την αυλή* (ναι το ξέρω, η σκληρότητά μου ξεπερνάει κάθε όριο). *Ε;*

> *Πείτε μου τώρα: πιστεύετε εσείς πως ο εφιάλτης των από πάνω είναι μην τους βάλουν να πουν και κάνα συγνώμη; Ή μήπως αυτό που στοιχειώνει τα όνειρα τους είναι ο φόβος και ο τρόμος τους μην εξαφανιστούν, μην πάψουν να έχουν σημασία, μην και δεν τους λαμβάνουν υπόψιν, μήπως γίνουν ένα τίποτα και ο κόσμος τους καταρρεύσει δίχως τον παραμικρό θόρυβο, χωρίς κανέναν για να τους θυμάται, να φτιάχνει προς τιμήν τους αγάλματα, τραγούδια, μουσεία, επετείους; Μήπως πανικοβάλλονται με αυτή την προοπτική;*

—*—

Ήταν από τις λίγες φορές που ο μακαρίτης SupMarcos δεν κατέφυγε σε μια κινηματογραφική σύγκριση για να εξηγήσει κάτι. Όλοι εσείς δεν ήσασταν εδώ τριγύρω για να ξέρετε κι εγώ δεν ήμουν εδώ για να σας πω, αλλά ο μακαρίτης θα εξηγούσε όλα τα

στάδια της σύντομης ζωής του με αναφορά σε μια ταινία. Ή θα συνόδευε μια εξήγηση σε σχέση με την εθνική ή τη διεθνή κατάσταση με τη φράση «όπως ακριβώς στην τάδε ταινία». Βέβαια, αρκετές φορές έπρεπε να ανασυνθέσει το σενάριο για να ταιριάζει με την αφήγηση. Καθώς όμως οι περισσότεροι από εμάς δεν είχαμε δει την ταινία ή δεν είχαμε σήμα στα κινητά μας για να συμβουλευτούμε την wikipedia, τον πιστεύαμε. Αλλά, ας μην ξεφύγουμε από το θέμα μας. Περιμένετε, νομίζω ότι το άφησε γραμμένο σε ένα από αυτά τα χαρτιά που έχουν γεμίσει το μπαούλο των αναμνήσεών του… Εδώ είναι! Λοιπόν, λέει:

«Για να κατανοήσετε τη δέσμευσή μας και το μέγεθος της τόλμης μας , φανταστείτε ότι ο θάνατος είναι μια πόρτα που διασχίζεται. Θα υπάρξουν πολλές και διαφορετικές εικασίες για το τι βρίσκεται πίσω από αυτή την πόρτα: ο ουρανός, η κόλαση, το κενό, το τίποτα. Και για αυτές τις επιλογές, δεκάδες περιγραφές. Η ζωή, λοιπόν, θα μπορούσε να θεωρηθεί ως ο δρόμος προς αυτή την πόρτα. Η πόρτα, δηλαδή ο θάνατος, θα ήταν έτσι ένα σημείο άφιξης… ή μια διακοπή, μια αδιαπέραστη κάθετη απουσία που τραυματίζει τον αέρα της ζωής.

Κάποιος θα έφτανε σε εκείνη την πόρτα λοιπόν με τη βία των βασανιστηρίων και δολοφονιών, την ατυχία ενός ατυχήματος, το οδυνηρό κλείδωμα της πόρτας στην αρρώστια, μέσω της κόπωσης ή μέσω της επιθυμίας. Δηλαδή, αν και τις περισσότερες φορές φτάνει σε αυτή την πόρτα χωρίς να το θέλει ή να το εννοεί, θα ήταν επίσης πιθανό αυτό να ήταν μια επιλογή.

Στους ιθαγενείς λαούς που σήμερα είναι Ζαπατίστας, ο θάνατος ήταν μια πόρτα που φυτεύτηκε σχεδόν στην αρχή της ζωής. Τα παιδιά συχνά έφταναν σε αυτή την πόρτα πριν από την ηλικία των 5 ετών και τη διέσχιζαν μεταξύ πυρετού και διάρροιας. Αυτό που κάναμε την 1η του Γενάρη του 1994 ήταν να προσπαθήσουμε να κρατήσουμε αυτή την πόρτα μακριά. Φυσικά, για να πετύχουμε το σκοπό μας, έπρεπε να είμαστε διατεθειμένοι να τη διασχίσουμε ακόμα κι αν δεν το θέλαμε. Από τότε όλες μας οι προσπάθειες ήταν, και είναι, να κρατήσουμε αυτή την πόρτα όσο το δυνατόν

πιο μακριά, για να «επεκτείνουμε το προσδόκιμο ζωής» όπως θα έλεγαν οι ειδικοί. Αλλά ζωής με αξιοπρέπεια, θα προσθέταμε εμείς. Να την σπρώξουμε μακριά αυτή την πόρτα, να την κάνουμε στο πλάι, πολύ μπροστά και μακριά από το δρόμο. Γι' αυτό είπαμε από την αρχή της εξέγερσης ότι «για να ζήσουμε, πεθαίνουμε». Γιατί αν δεν κληροδοτήσουμε ζωή, δηλαδή δρόμο , τότε για ποιο λόγο ζούμε;»

_*_

Να κληροδοτείς ζωή

Γι' αυτό ακριβώς αγωνιζόταν ο Samir Flores Soberanes. Για τη ζωή. Και για τη ζωή είναι ο αγώνας του *Λαϊκού Μετώπου για την Υπεράσπιση του Νερού και της Γης του Morelos, της Puebla και της Tlaxcala*, η αντίσταση και η εξέγερσή τους κατά του θερμοηλεκτρικού εργοστασίου και του λεγόμενου «Ολοκληρωμένου Σχεδίου Morelos»αγώνας για τη ζωή είναι. Το επιχείρημα της κυβέρνησης ενάντια στο αίτημά τους να σταματήσει αυτό το πρόγραμμα θανάτου είναι ότι θα χαθούν πολλά χρήματα.

> *Αυτό που συμβαίνει στο Morelos αντικατοπτρίζει τη σύγκρουση του σήμερα σε ολόκληρο τον κόσμο: χρήμα εναντίον ζωής. Και σε αυτή τη σύγκρουση, σε αυτόν τον πόλεμο, κανένας έντιμος άνθρωπος δεν θα έπρεπε να είναι ουδέτερος: ή με το χρήμα ή με τη ζωή.*

θα μπορούσαμε λοιπόν να συμπεράνουμε ότι ο αγώνας για τη ζωή δεν είναι μια εμμονή των ιθαγενών λαών. Είναι περισσότερο… ένα κάλεσμα… συλλογικό.

Εντάξει λοιπόν. Υγεία και να μην ξεχνάμε ότι η συγχώρεση και η δικαιοσύνη δεν είναι το ίδιο.

Από τα βουνά των Άλπεων, με την αμφιβολία πού να εισβάλουμε πρώτα: Γερμανία, Αυστρία, Ελβετία, Γαλλία, Ιταλία, Σλοβενία, Μονακό, Λιχτενστάιν; Μπα, αστειεύομαι… Ή μήπως όχι;

SupGaleano, εξασκούμενος στον κομψό του χαιρετισμό με αγκώνα.

Μεξικό, Οκτώβρης του 2020.

Από το Σημειωματάριο του Γατόσκυλου: Ένα βουνό μεσοπέλαγα.

Πρώτο μέρος: η σχεδία.

«Και στις θάλασσες των όλων των κόσμων που στον κόσμο είναι,

φάνηκαν βουνά που κινούνταν πάνω στο νερό και,

πάνω τους, γυναίκες, άντρες και άλλοιες με πρόσωπα απαρνημένα»

«Χρονικά του άυριο». Δον Ντουρίτο της Λακαντόνα.1990.

Στην τρίτη αποτυχημένη προσπάθεια, ο *Μάξο* παρέμεινε σκεφτικός για κάποια δευτερόλεπτα και μετά αναφώνησε: «*θέλει δέσιμο με σχοινί*». «*Στο 'πα*», δεν κρατήθηκε ο Γκάμπινο. Τα απομεινάρια της σχεδίας επέπλεαν διάσπαρτα και συγκρούονταν μεταξύ τους, σύμφωνα με τις ορέξεις του ρεύματος του ποταμού που, τιμώντας το όνομά του «Κολοράδο», βαφόταν με την κοκκινωπή λάσπη που ξεκολλούσε από τις όχθες.

Κάλεσαν, τότε, μια έφιππη ομάδα πολιτοφυλακής, που έφτασε στον ρυθμό της «Cumbia Sobre el Río Suena», του μαέστρο Celso Piña. Δένοντας πολλά σχοινιά το ένα με το άλλο, έφτιαξαν δύο μακριά κομμάτια. Έστειλαν μια ομάδα στην άλλη πλευρά του ποταμού. Έχοντας δέσει γερά τα σχοινιά τους στη σχεδία, οι δύο ομάδες μπορούσαν να ελέγξουν την πορεία του πλεούμενου, χωρίς αυτό να διαλυθεί, με τους κορμούς να παρασύρονται από ένα ποτάμι που δεν είχε την παραμικρή ιδέα για την απόπειρα πλοήγησης.

Ο εν εξελίξει παραλογισμός που περιγράφω, προέκυψε μετά την απόφαση της εισβολής…, εμμμμ… συγνώμη, επίσκεψης στις πέντε ηπείρους. Ε!, ό,τι έγινε έγινε και τώρα δεν ξεγίνεται Γιατί, όταν ψήφισαν, και στο τέλος ο ΣουπΓκαλεάνο τους είπε *«είστε*

τρελοί, δεν έχουμε καράβι», ο *Μάξο* αποκρίθηκε: *«φτιάχνουμε ένα»*. Κι αμέσως άρχισαν να πέφτουν προτάσεις.

Όπως όλα τα παράλογα στα ζαπατιστικά εδάφη, η κατασκευή του «καραβιού» προσέλκυσε τη συμμορία της Ζαπατιστικής Άμυνας.

«Οι συντρόφισσες θα πεθάνουν άθλια», απεφάνθη η Ελπίδα, με τη θρυλική αισιοδοξία της (το κορίτσι βρήκε τη λέξη αυτή σε κάποιο βιβλίο, κατάλαβε ότι χρησιμοποιείται για να αναφερθούμε σε κάτι φρικτό και ανεπανόρθωτο, και τη χρησιμοποιεί κατά βούληση: *«Οι μαμάδες μου με χτένισαν άθλια»*, *«Η δασκάλα μού έβαλε άθλιους βαθμούς»* και τα λοιπά), όταν στην τέταρτη προσπάθεια, η σχεδία διαλύθηκε σχεδόν αμέσως.

«Και οι σύντροφοι επίσης», αισθάνθηκε υποχρεωμένος ο Πεδρίτο να προσθέσει, αμφιβάλλοντας εάν η αλληλεγγύη του φύλου ήταν κατάλληλη γι' αυτήν την… άθλια μοίρα.

«Μπα», απάντησε η Άμυνα. *«Οι σύντροφοι, όπως και να 'χει, εύκολα αναπληρώνονται, αλλά συντρόφισσες… πού θα βρεις; Συντρόφισσα, αληθινή συντρόφισσα, όχι οποιαδήποτε »*.

Η συμμορία της Άμυνας είχε εγκατασταθεί σε στρατηγικά σημεία. Όχι για να παρακολουθεί τις αντιξοότητες των επιτροπών κατά την κατασκευή του πλοίου. Αλλά για να κρατούν, η Άμυνα και η Ελπίδα, και τα δυο χέρια της Συμφοράς, η οποία είχε ήδη προσπαθήσει δύο φορές να πηδήξει στο ποτάμι για να διασώσει τη σχεδία. Και τις δύο φορές, τη σταμάτησε με τάκλιν ο Πεδρίτο, ο Παμπλίτο και ο αγαπητός Αγαπητός. Το μονόφθαλμο άλογο και ο Γατόσκυλος ήταν από την αρχή αποσβολωμένοι. Ανησυχούσαν χωρίς λόγο. Όταν ο ΣουπΓκαλεάνο είδε την ορδή να φτάνει, πρόσταξε τρεις ομάδες πολιτοφυλακών να στηθούν στην όχθη του ποταμού. Με τη συνήθη διπλωματία του και χωρίς να πάψει να χαμογελάει, ο Σουπ τους είπε: *«Αν αυτό το κορίτσι φτάσει στο νερό, είστε όλοι νεκροί».*

Μετά την επιτυχή έκτη προσπάθεια, οι επιτροπές προσπάθησαν να φορτώσουν τη σχεδία με αυτό που ονόμασαν «τα απαραίτητα» για το ταξίδι (ένα είδος κιτ ζαπατιστικής επιβίωσης): ένα σακί

τοστάδας, ζάχαρη από ζαχαροκάλαμο, ένα τσουβάλι καφέ, μερικές μπάλες ποσόλ, ένα μάτσο καυσόξυλα, ένα κομμάτι νάιλον για περίπτωση βροχής. Έμειναν σκεφτικοί και συνειδητοποίησαν ότι κάτι έλειπε. Προφανώς, δεν άργησαν πολύ να φέρουν μια μαρίμπα.

Ο *Μάξο* πλησίασε τον Μονάρχη και τον ΣουπΓκαλεάνο που εξέταζαν κάποια σχέδια, για τα οποία θα σας πω άλλη φορά, και είπε: *«Άκου, Σουπ, πρέπει να στείλεις ένα γράμμα σε εκείνους στην άλλη πλευρά: να βρουν σχοινί και να το δέσουν έτσι ώστε να είναι πολύ μακρύ, να ρίξουν τη μια άκρη εδώ, και έτσι από τις δυο όχθες θα βάλουμε σε κίνηση το 'σκάφος'. Αλλά θέλει να οργανωθούν, γιατί αν ρίξει ο καθένας το σχοινί του, τότε απλά δεν θα φτάσει. Θέλει να τα δέσουν, λοιπόν, και να είναι οργανωμένοι».*

Ο *Μάξο* δεν περίμενε τον ΣουπΓκαλεάνο να βγει από τη σύγχυσή του για να προσπαθήσει να του εξηγήσει ότι υπάρχει μεγάλη διαφορά ανάμεσα σε μια σχεδία από κορμούς δεμένους με καλάμια και σε ένα καράβι που μπορεί να διασχίσει τον Ατλαντικό.

Ο *Μάξο* έφυγε για να πάει να επιβλέψει το δοκιμαστικό απόπλου της σχεδίας φορτωμένης με όλον τον εξοπλισμό. Συζητούσαν για το ποιος θα ανέβαινε για μια δοκιμή με ανθρώπους, αλλά το ποτάμι αγρίευε με ένα δυσοίωνο μουρμουρητό, οπότε επέλεξαν να φτιάξουν μια κούκλα από κουρέλια και να τη δέσουν στη μέση του σκάφους. Ο *Μάξο* έκανε τον μηχανικό πλοίων γιατί, πριν από χρόνια, όταν μια ζαπατιστική αντιπροσωπεία πήγε να υποστηρίξει το στρατόπεδο Κουκαπά, μπήκε στη θάλασσα του Κορτές. Ο *Μάξο* δεν εξήγησε ότι σχεδόν πνίγηκε επειδή η πασαμοντάνιας κόλλησε στη μύτη και το στόμα του και δεν μπορούσε να αναπνεύσει. Σαν ένας παλιός θαλασσόλυκος εξήγησε: *«είναι σαν ένα ποτάμι, αλλά χωρίς ρεύμα, και πιο φαρδύ, σχεδόν το διπλό, όπως η λιμνοθάλασσα Μιραμάρ».*

Ο ΣουπΓκαλεάνο προσπαθούσε να αποκρυπτογραφήσει πώς είναι το «σχοινί» στα γερμανικά, ιταλικά, γαλλικά, αγγλικά, ελληνικά, βασκικά, τουρκικά, σουηδικά, καταλανικά, φινλανδικά κλπ. όταν η ταγματάρχης Ίρμα πλησίασε και του είπε *«γράψε ότι δεν είναι*

μόνες». *«Ούτε μόνοι»,* πρόσθεσε ο αντισυνταγματάρχης Ρονάλντο. *«Ούτε μόνοιες»* τόλμησε η Μαριχοσέ, που ήρθε για να ζητήσει από τους μουσικούς να κάνουν μια εκδοχή της Λίμνης των Κύκνων σε κούμπια. *«Έτσι, χαρούμενο να είναι, να χορεύεται, για να μην είναι λυπημένη η καρδιά τους»*. Οι μουσικοί ρώτησαν τι είναι οι «κύκνοι». *«Είναι σαν πάπιες αλλά πιο όμορφοι, σαν να τέντωσαν πολύ το λαιμό τους και να έμειναν έτσι. Δηλαδή είναι σαν καμηλοπαρδάλεις αλλά περπατούν σαν πάπιες»*. *«Τρώγονται;»* ρώτησαν οι μουσικοί, που ήξεραν ότι ήρθε η ώρα για το ποσόλ και είχαν έρθει μόνο για να φέρουν τη μαρίμπα. *«Μα τι λέτε; Οι κύκνοι χορεύουν»*. Οι μουσικοί είπαν μεταξύ τους ότι μια έκδοση του «κοτοπουλάκι με πατατούλες» θα μπορούσε να λειτουργήσει. *«θα το μελετήσουμε»*, είπαν και πήγαν να φάνε το ποσόλ τους.

Εν τω μεταξύ, η Ζαπατιστική Άμυνα και η Ελπίδα έπεισαν την Συμφορά ότι ο ΣουπΓκαλεάνο ήταν απασχολημένος, η καλύβα του ήταν άδεια και ήταν πολύ πιθανό να είχε κρύψει ένα πακέτο μάφιν στο κουτί του καπνού. Η Συμφορά δίσταζε, οπότε αναγκάστηκαν να της πουν ότι εκεί θα μπορούσαν να παίξουν ποπ κορν. Την έκαναν όλες μαζί. Ο Sup τις είδε να απομακρύνονται, αλλά δεν ανησύχησε, ήταν αδύνατο να βρουν την κρυψώνα των μάφιν, που ήταν κρυμμένα κάτω από σακούλες μουχλιασμένου καπνού. Απευθυνόμενος στον Μονάρχη και δείχνοντας κάτι διαγράμματα, τον ρώτησε: *«Είσαι σίγουρος ότι δεν βυθίζεται; Επειδή από ό,τι φαίνεται, θα είναι βαριά»*. Ο Μονάρχης έμεινε σκεφτικός και απάντησε: *«Μπορεί, ποιος ξέρει».* Και ύστερα, είπε, σοβαρός: *«Λοιπόν, να πάρουν φούσκες, έτσι θα επιπλέουν»* (σημείωση: φούσκες = μπαλόνια).

Ο Σούπ αναστέναξε και είπε: *«Αυτό που χρειαζόμαστε περισσότερο από ένα πλοίο, είναι λιγάκι λογική»*. *«Και περισσότερο σχοινί»*, πρόσθεσε ο Σουπ Μόυ, που έφτασε ακριβώς τη στιγμή που η σχεδία, φορτωμένη όσο δεν πήγαινε άλλο, βυθιζόταν. Την ώρα που στην ακτή η ομάδα των επιτροπών περιεργαζόταν το ναυάγιο και τη μαρίμπα που επέπλεε ανάποδα, κάποιος είπε: *«Ευτυχώς που δεν φορτώσαμε και τον ηχητικό εξοπλισμό, αυτός είναι πιο ακριβός»*. Όλοι χειροκρότησαν όταν η κούκλα από κουρέλια βγήκε στην

επιφάνεια. Κάποιος, διορατικός, της είχε βάλει δύο φουσκωμένα μπαλόνια κάτω από τις μασχάλες.

Έτσι συνέβη, ορκίζομαι. Ήμουνα μάρτυρας.

Μιαου-γαβ.

[1] Στα σύνορα της Γουατεμάλας και της πολιτείας Τσιάπας (Μεξικό).

[2] Στα σύνορα ΗΠΑ και Μεξικού.

[3] Η Equipo Indignación (ομάδα αγανάκτηση) είναι μια μη κυβερνητική οργάνωση, ανεξάρτητη και αυτόνομη από κάθε μορφής εξουσία: κυβέρνηση, πολιτικά κόμματα κλπ. Αντικείμενο της είναι η υπεράσπιση και προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων μέσα από συνολική, πολυπολιτισμική και έμφυλη οπτική. http://indignacion.org.mx/

[4] Ο λεγόμενος «τέταρτος μετασχηματισμός» της κεντροαριστερής κυβέρνησης του López Obrador παρουσιάζεται ως η συνέχεια των τριών προηγούμενων: της ανεξαρτησίας, της μεταρρύθμισης και της επανάστασης του 1910.

[5] Elote, cacaté, yerba mora, χαρακτηριστικά προϊόντα της Τσιάπας. Pozol: Ποτό από ζύμη καλαμποκιού με λίγο κακάο, χρονολογούμενο από την προκολομβιανή εποχή στο Ν. Μεξικό.

[6] Pasamontañas: η αντάρτικη κουκούλα-μάσκα

[7] Τραγουδοποιοί της Ισπανίας που ξεκίνησαν τη σταδιοδρομία τους στα τελευταία χρόνια του Φρανκισμού, με τραγούδια διαμαρτυρίας

[8] Παλιό γλυκερό μεξικανικό τραγούδι του Chucho Monge – https://www.youtube.com/watch?v=oQzNWte64bc

[9] Αναφορά στον τέως βασιλιά της Ισπανίας Χουάν Κάρλος, ο

οποίος, μετά από σωρεία σκανδάλων, παραιτήθηκε υπέρ του γιου του και τώρα έχει εγκαταλείψει την Ισπανία, καθ’ υπόδειξη του γιού του, για ν αποφύγει το νόμο. Μεταξύ άλλων, ο βασιλιάς αυτός ήταν και μανιώδης κυνηγός μεγάλων θηραμάτων. Πριν χρόνια, κάποιος ηγέτης αφρικανικής χώρας, για δώρο, τον άφησε να σκοτώσει πολλούς άγριους αφρικανικούς ελέφαντες, προστατευόμενο είδος.

[10] Παραδοσιακό φτηνό μεξικανικό πιάτο

[11] Στο πρωτότυπο lazo, που, μεταξύ άλλων, σημαίνει και δεσμός, σχέση

[12] Κόκκινος, αλλά και ντροπιασμένος, αμήχανος

[13] «Κούμπια ακούγεται δίπλα στο ποτάμι».Πλατινένιο σινγκλ, σε ρυθμούς κούμπια, του πρωτοπόρου μεξικανού συνθέτη, τραγουδιστή και ακορντεονίστα Σέλσο Πίνια

[14] Ξεροψημένες πίτες από καλαμπόκι

[15] Αλλιώς ο Κόλπος της Καλιφόρνια

[16] Τραγούδι κούμπια του χιλιάνικου συγκροτήματος Los Vaskez

[17] Κάνοντας τους κόκκους καλαμποκιού να εκρήγνυνται σαν πυροτεχνήματα

Το μήνυμα του Πολυτεχνείου

νίκησε-Αποτιμήσεις της επόμενης μέρας

Ο απολογισμός των ημερών του Πολυτεχνείου και της κυβερνητικής απόπειρας να απαγορεύσει τις εκδηλώσεις τιμής της μνήμης του λήγει με ολέθρια ήττα για την κυβέρνηση.

Παρά την εξακολουθητική και πολύπρακτη προσπάθεια των τηλεοπτικών Μ.Μ.Ε. και των συνταγματολόγων περιωπής που έσπευσαν να την υποστηρίξουν δεν έπεισε για τη νομιμότητα, ούτε για την υγειονομική αναγκαιότητα της απαγόρευσης, παρά μόνο για την πυγμή της εξουσίας της και των κατασταλτικών της μέσων.

Οσον αφορά τη νομιμότητα :

Πληθώρα νομικών κειμένων με προεξέχον αυτό της Ένωσης Δικαστών και Εισαγγελέων αναδείκνυε τα σημεία αντισυνταγματικότητας της παραπάνω απαγορευτικής απόφασης και καλούσε στην ανάκλησή της. Η ανακοίνωση αυτή, στην οποία προστέθηκαν και οι ανακοινώσεις δύο μελών του Δ.Σ. της Ένωσης Διοικητικών Δικαστών και της Πρώην Προέδρου της, αποτέλεσε μία σοβαρότατη τομή στον δικαστικό χώρο, που για πρώτη φορά θεσμικοί του εκπρόσωποι (αντίθετα δυστυχώς με εκείνους των δικηγόρων) υπερασπίστηκαν με αρχές το θεμελιώδες συλλογικό συνταγματικό δικαίωμα των συναθροίσεων, δημιουργώντας ρήγμα και αποποιούμενοι το ρόλο που τους επιφυλάσσει το σύμπλεγμα των φορέων εξουσίας να είναι εκείνοι, οι οποίοι το καταστέλλουν.

> *Η επιστράτευση των συνταγματολόγων του κόσμου της εξουσίας δεν έφερε τα ίδια αποτελέσματα, καθώς οι ανακοινώσεις τους ήταν γεμάτες αοριστολογίες, ανεπάρκεια απαντήσεων και εν τέλει επίκληση της «κοινής λογικής» αντί συγκεκριμένων συνταγματικών και νομικών επιχειρημάτων.*

Οσον αφορά την υγειονομική αναγκαιότητα της απαγόρευσης :

Το άδειασμα της κυβέρνησης στην συνέντευξη τύπου του εκπροσώπου της Εθνικής Επιτροπής Προστασίας Δημόσιας Υγείας έναντι του κορωνοϊου Covid-19 κ. Γκίκα Μαγιορκίνη στις 16/11/2020, ο οποίος ερωτηθείς σχετικά για την γνώμη – φάντασμα της επιτροπής που φέρεται σύμφωνα με τον αρχηγό ΕΛΑΣ να τον οδήγησε στην λήψη της απαγορευτικής απόφασης απάντησε ότι δεν υφίσταται, διαψεύδοντας την ύπαρξή της και απαντώντας ότι πρόκειται για πολιτική απόφαση των κυβερνώντων. Αυτά τα είπε ο άνθρωπος που έχει διοριστεί από την ίδια την κυβέρνηση ως μέλος και εκπρόσωπος της επιτροπής που επικαλούνται.

Η εξέλιξη αυτή, σε συνδυασμό με τη διαβεβαίωση εκατοντάδων νοσοκομειακών γιατρών ότι δεν συντρέχει κίνδυνος μετάδοσης από υπαίθρια ολιγόωρη συγκέντρωση με τήρηση των μέτρων ασφαλείας, πολλοί από τους οποίους μάλιστα πήραν μέρος στα σχετικά συλλαλητήρια, αφαίρεσε κάθε αξιοπιστία από το πρόσχημα της υγειονομικής προστασίας.

Αποδείχθηκε τελικά ότι η «από 4/11/2020 γνώμη της Εθνικής Επιτροπής Προστασίας Δημόσιας Υγείας έναντι του κορωνοϊου Covid-19», που επικαλείται η απαγορευτική απόφαση του αρχηγού ΕΛΑΣ, ήταν ανύπαρκτη.

Η ήταν υπαρκτή, αλλά δεν είχε καμμία αναφορά στο μέτρο της απαγόρευσης των συναθροίσεων, άρα η επίκλησή της για αυτήν ήταν προϊόν αυθαίρετης ερμηνείας της η μάλλον διαστρέβλωσής της, χωρίς δυνατότητα δημόσιου ελέγχου της, από τον αρχηγό ΕΛ.ΑΣ.

Ετσι εξηγείται το ότι που παρά τις επανειλημμένες πιέσεις ο αρχηγός και η κυβέρνηση αρνήθηκαν σθεναρά να την δώσουν στη δημοσιότητα.

Η απόφαση της Προέδρου του ΣτΕ

Τα έλαβε άραγε υπόψη της αυτά η κ. Πρόεδρος του ΣτΕ που έσπευσε μέσα σε λίγες ώρες να απορρίψει το αίτημα προσωρινής διαταγής της απόφασης που απαγόρευσε τις συναθροίσεις ;

Ζήτησε «τον φάκελλο της διοίκησης» ως όφειλε, στις λίγες ώρες που ασχολήθηκε μέχρι να αποφανθεί ;

Διαπίστωσε την συνδρομή του ουσιώδους τύπου της απαγόρευσης και το περιεχόμενο της γνώμης της Επιτροπής πριν σχηματίσει τη δικανική της πεποίθηση ;

Διάβασε ιδίοις όμμασιν τη γνώμη αυτή ;

Η μήπως αρκέστηκε και αυτή στην «κοινή λογική» ;

Δεν μας διαφωτίζει άλλωστε η απόφασής της. Στερούμενη ανακοινωθέντος σκεπτικού αφήνει ανοιχτό το ενδεχόμενο να απορρίφθηκε λόγω δημοσίου συμφέροντος, όσο και για το ότι η αίτηση δεν συνοδεύθηκε από τα κατά νόμον απαιτούμενα παράβολα.

Ανεξάρτητα όμως από τα παραπάνω, η απόφαση της προέδρου του ΣτΕ αντέστρεψε εντελώς το κλίμα, δημιούργησε νέα προτεραιότητα στα πρωτοσέλιδα και στα πρώτα θέματα των δελτίων ειδήσεων και έδωσε μία σανίδα σωτηρίας στην κυβέρνηση, όση δεν μπόρεσαν να της δώσουν ούτε οι συνταγματολόγοι, ούτε η επιτροπή προστασίας δημόσιας υγείας. Χωρίς κανένα σκεπτικό, αλλά και χωρίς την ανάγκη διατύπωσης κανενός σκεπτικού που να εκθέτει το ΣτΕ ανάλογα σε μελλοντικές περιπτώσεις, αλλά ανοιχτή όπως προαναφέρθηκε επικοινωνιακά σε όλα τα ενδεχόμενα για μία υπόθεση που ούτως ή άλλως ήταν δεδομένο, ότι κανένα άλλο στάδιο εκδίκασης δεν πρόκειται να επακολουθήσει, αφού η ισχύς της προβαλλόμενης απόφασης έληγε σε 4 μέρες. Το μόνο, λοιπόν, που είχε σημασία θα ήταν αυτή η προσωρινή διαταγή.

<u>Το ολέθριο λάθος του θεσμολαγνικού βολονταρισμού</u>

Η προφανής αίσθηση υπεροχής των απόψεων περί αντισυνταγματικότητας της απαγορευτικής απόφασης προφανώς υπήρξε οδηγός για την πρωτοβουλία άμεσης προσφυγής με αίτηση ακύρωσης, αίτηση αναστολής και αίτημα προσωρινής διαταγής στο ΣΤΕ. Αποτέλεσμα ήταν να «βάλουν στο παιχνίδι» και το ΣτΕ ανατρέποντας την υπεροχή των λοιπών παραγόντων.

Ήταν ένα τραγικό λάθος που δεν έπρεπε και ούτε πρέπει να ξαναγίνει. Οσο αντιπροσωπευτικός και αν θεωρεί τον εαυτό του ένας συλλογικός φορέας, πολύ δε περισσότερο ένας πολίτης ,οφείλει να λαμβάνει υπ όψη του το σύνολο των πολιτών, πολιτικών και κοινωνικών φορέων που αφορούν οι έννομες συνέπειες της πρωτοβουλίας που λαμβάνει. Και να παίρνει υπόψη του ότι οι αποφάσεις των θεσμικών οργάνων της δικαστικής εξουσίας που αφορούν κανονιστικές πράξεις λειτουργούν «erga omnes» και δεν περιορίζονται μόνο σε εκείνους που αιτούνται την ακύρωση τους. Η απόρριψη μίας αίτησης ακύρωσης ή αναστολής ή προσωρινής διαταγής αναστολής δεν αναδίδει συνέπειες μόνο σε βάρος των αιτούντων, αλλά σε βάρος του συνόλου της κοινωνίας. Στην προκειμένη περίπτωση απέναντι σε μία απόφαση γενικής και καθολικής και σχετικά διαρκούς (τέσσερις ημέρες) σε όλη την επικράτεια απαγόρευσης, όπως είναι η συγκεκριμένη απόφαση του Πολυτεχνείου, οι έννομες συνέπειες μιας δικαστικής κρίσης θα ήταν αντίστοιχες και ανεξαίρετες.

Και μόνο αυτό το κριτήριο αυτό απέκλειε ακόμα και το να διανοηθεί κανείς την πρωτοβουλία αυτή, όσο και αν η πίεση χρόνου απαιτούσε την άμεση και επιτακτική λήψη μίας σχετικής απόφασης.

Όφειλαν ακόμα να έχουν διδαχθεί από το ιστορικό προηγούμενο του Νοέμβρη 1999, όταν υπέπεσε σε παρόμοιο θεσμικό λάθος το Κ.Κ.Ε., που προσέφυγε με αίτηση αναστολής στο Συμβούλιο της Επικρατείας ενάντια στην απαγόρευση της συνάθροισης για την επίσκεψη Κλίντον στην Αθήνα, που είχε λάβει τότε η κυβέρνηση Σημίτη με Υπουργό Δημόσιας Τάξης και τότε τον Μιχάλη Χρυσοχοϊδη.

Αναφέρομαι στην απόφαση της Επιτροπής Αναστολών του ΣτΕ 633/1999 με την οποία απορρίφθηκε η αίτηση αναστολής εκτέλεσης του Κ.Κ.Ε. κατά της απόφασης του Γενικού Αστυνομικού Διευθυντή Αττικής, που απαγόρευε τη δημόσια υπαίθρια συνάθροιση ή πορεία οργανωμένων ομάδων στον Αερολιμένα Αθηνών και σε συγκεκριμένες οδούς στο κέντρο της Αθήνας (πολύ μικρότερη έκταση απαγόρευσης από την τρέχουσα), «*για λόγους προστασίας*

της δημόσιας ασφάλειας, καθόσον την ημερομηνία που αυτές θα ελάμβαναν χώρα, είχε προγραμματιστεί επίσημη επίσκεψη στην Ελλάδα του Προέδρου των Η.Π.Α. Κλίντον και απειλούνταν σοβαρός κίνδυνος για τη ζωή και σωματική ακεραιότητα του ξένου επισήμου και των μελών της αποστολής του, ο οποίος κίνδυνος δεν μπορούσε να αποτραπεί αλλιώς»

Και τότε η απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας και συγκεκριμένα όχι απλά του Προέδρου του, αλλά της Επιτροπής Αναστολών του ως προς αίτημα της αιτούμενης αναστολής της απαγορευτικής διαταγής, υπήρξε απορριπτική με αποτέλεσμα την απονομιμοποίηση όλου του μπλοκ αντίστασης στην κυβερνητική απαγόρευση και την νομιμοποίηση της αστυνομικής καταστολής που με ανελέητο ξύλο, βιομηχανία χημικών και εκτεταμένες επιδρομές σε όλη σχεδόν την περιφέρεια του Δήμου Αθήνας ξυλοκόπησε και καταδίωξε άγρια χιλιάδες διαδηλωτές.

Το ίδιο μήνυμα εξέπεμψε και η προχθεσινή απορριπτική για το αίτημα προσωρινής διαταγής απόφασης της προέδρου του ΣτΕ. Το σκληρό πάθημα που υποστήκαμε, είτε φταίγαμε είτε όχι, όλοι όσοι θέλαμε να αντιταχθούμε στην κυβερνητική απαγόρευση και να πάρουμε μέρος στην πορεία του Πολυτεχνείου δεν γυρνάει πίσω. Απαίτησή μας είναι τουλάχιστον να αποτελέσει μάθημα για εκείνους που είχαν την ατυχία να πάρουν αυτήν την πρωτοβουλία, και για κάθε αντίστοιχη μελλοντική φιλοδοξία. Καμία υπερεκτίμηση των νομικών ικανοτήτων δεν επιτρέπει να παραγνωρίζονται πολιτικές συγκυρίες και σκοπιμότητες, αλλά τελικά και ο ίδιος ο θεσμικός ρόλος των ανώτατων φορέων της δικαστικής εξουσίας, ιδίως όταν μάλιστα η συνοχή του λόγου της για πρώτη φορά πλήττεται όπως παραπάνω αναδείχθηκε. Το ότι ο χώρος του κινήματος δεν διαθέτει συντακτική συνέλευση και όργανα εκπροσώπησης δεν συγχωρεί σε κανένα μέλος του την υποκατάστασή του. Καμία αστική έννοια του δικαιώματος, που πράγματι επιτρέπει αναμφισβήτητα στον καθένα να προσφεύγει και να ζητά δικαστική προστασία δεν πρέπει να παρακάμπτει την κινηματική αναλογικότητα του τρόπου άσκησής του, ή ακόμα και την ανάγκη μη άσκησής του, όταν γνωρίζει ότι αφορά

πολλαπλάσιους άλλους. Όταν η αποκατάσταση των αρνητικών συνεπειών δεν του είναι δυνατή, έχει υποχρέωση να αποφεύγει τις ενέργειες που τις προκαλούν. Ακόμα και όταν θεωρεί ότι ανάλογα πολλαπλάσιες είναι οι πιθανότητες επιτυχίας του νομικού του εγχειρήματος, οφείλει και αυτήν την πρόβλεψη του να την θέτει στα παραπάνω κριτήρια.

Και να συνειδητοποιεί ότι είναι εντελώς διαφορετική η όποιας δικονομικής μορφής συμμετοχή η παρέμβαση σε «δίκη ανοιγείσα» από το άνοιγμα μιας δίκης. Και μάλιστα όσο μεγάλης έκτασης και σημασίας. Διαφορετικά, πρόκειται για μία αυθαιρεσία πολύ μεγαλύτερη από εκείνου του «μπάχαλου» που πετάει μία πέτρα στην αστυνομία, ύστερα τρυπώνει στο κοινό μπλοκ των διαδηλωτών για να κρυφτεί και εξαιτίας της ενέργειάς του αυτής το κοινό μπλοκ των διαδηλωτών που δεν ρωτήθηκε ούτε συναίνεσε για αυτήν την πράξη, αντιμετωπίζει τα χημικά και το ξύλο.

Είναι λάθος να υποτιμά κανείς την αξία και την δυνατότητα μίας θεσμικής δικαστικής παρέμβασης, αλλά πολύ μεγαλύτερο λάθος είναι να την υπερτιμάει. Το λάθος αυτό το πληρώσαμε ακριβά και το 1999 και προχθές.

Το Πολυτεχνείο 2020

Παρά τον καθημερινό υγειονομικό εκβιασμό, την απάτη της κυβέρνησης με την γνώμη – φάντασμα της επιτροπής υγείας, την καθημερινή τρομοκρατία όλων των φορέων της κατασταλτικής εξουσίας με τις εκατοντάδες συλλήψεις, παραπομπές και επιβολές προστίμων των προηγούμενων ημερών, την συγκοινωνιακή δυσχέρανση πρόσβασης, την ασφυκτική αστυνομοκρατία, τις απειλές ξυλοδαρμού, συλλήψεων και προστίμων, χιλιάδες αγωνιστές, Αθηναίοι (αλλά και στη Θεσσαλονίκη, στην Καρδίτσα, στα Γιάννενα, στην Πάτρα, στην Ηγουμενίτσα, στο Ρέθυμνο και αλλού) και δεκάδες οργανώσεις της αριστεράς τίμησαν την αποστολή τους, δήλωσαν παρόντες στην επέτειο του Πολυτεχνείου και προσπάθησαν να διαδηλώσουν. Τήρησαν στο ακέραιο και με την καθοδήγηση των αγωνιζόμενων νοσοκομειακών γιατρών τα μέτρα προστασίας, απέναντι σε αστυνομικά ασκέρια, που ο ένας δίπλα

στον άλλον σε δημόσια θέα αποτελούσαν εστία κινδύνου και μεταξύ τους και προς όσους έρχονταν σε επαφή. Στάθηκαν με αξιοπρέπεια απέναντι στην επέλαση των χημικών του νερού και των συλλήψεων. Στέρησαν από την αστυνομία και την κυβέρνηση το ηθικό πλεονέκτημα αποφεύγοντας τα επεισόδια.

> *Είναι η πρώτη φορά που αστυνομική ανακοίνωση δικαιολογεί την καταστολή επικαλούμενη όχι τη συμπεριφορά των διαδηλωτών, αλλά το ότι «τηρήθηκε ο νόμος». Φυσικά δεν τηρήθηκε κανένας νόμος, παρά μία αντισυνταγματική και απατηλή απόφαση του αρχηγού ΕΛ.ΑΣ. στηριγμένη σε μία ανύπαρκτη γνώμη της Επιτροπής Προστασίας της Υγείας. Το ψέμα έχει κοντά ποδάρια. Πόσες τέτοιες άλλωστε θα δούμε από σήμερα και μετά που λήγει η ισχύς της ; Πιστεύω καμία δεν πρόκειται να αποτολμήσει. Οι νομικές αντιστάσεις που αναδείχθηκαν και στο εύρος και στη σύνθεση και στην ποιότητά τους είναι ικανές να την αποδομήσουν ξανά. Ενώ ακόμα και οι διορισμένοι γιατροί της Επιτροπής δεν δείχνουν πρόθυμοι να την στηρίξουν.*

Φυσικά η στρατιωτική ισχύς της κυβέρνησης και της αστυνομίας φάνηκε στο δρόμο, στην Πανεπιστημίου, στα Σεπόλια και αλλού. Διέλυσε τις διαδηλώσεις, κατάβρεξε και κυνήγησε, προσήγαγε και συνέλαβε, μετέφερε σηκωτούς στα τέσσερα διαδηλωτές, μπήκε σε σπίτια και έδειρε ολόκληρες οικογένειες. Αλλά αυτό δεν είναι δείγμα νίκης, παρά αδυναμίας.

Και το 1973 τα τάνκς μπήκαν μέσα στο Πολυτεχνείο. Αλλά η **ανυπακοή νίκησε** και σε λίγους μήνες η χούντα αποτελούσε παρελθόν.

Όσο πιο βαθύ γίνεται το σκοτάδι, τόσο πιο κοντά πλησιάζει το ξημέρωμα.

Αθήνα, 18/11/2020

Κώστας Παπαδάκης